

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 145 ΧΡΟΝΟΣ 30^{ος}, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2020 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

- Ας φορέσουμε λοιπόν τις μάσκες μας
- Η Πειραιϊκή αντιστέκεται
- Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)
- Οριοθέτηση ΑΟΖ με Ιταλία

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Δ.Σ.Π.

(από 23/01/2018 μέχρι 31/12/2021)

Ειδική Επιτροπή Εποπτείας κατά την άσκηση (άρθρο 14 του ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Γεώργιος Καητσάς, Παναγιώτα Μπουρλητίδου, Απόστολος Κόντος, Ηλίας Χαμαριάς.

Επιτροπή Επιστημονικών Μελετών

Υπεύθυνος: Γεώργιος Σταματογιάννης

Μέλη: Βικτώρια Αθανασοπούλου, Χριστίνα Βαθειά, Ιωάννης Βρέλλης, Γεώργιος Γεραπετρίτης, Παναγιώτης Δέγλης, Μαρία Καραγκιοζοπούλου, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Γεώργιος Λεβέντης, Ιωάννης Μέξης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ηλίας Ποηλιάτης, Όλγα Σαββίδου, Ηλίας Φουφόπουλος.

Επιτροπή του άρθρου 199 του ΚτΔ & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Υπεύθυνος: Ιωάννης Καρδαράς

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Αικατερίνη Κυλιάκου, Ηλίας Τζιτζικάκης.

Επιτροπή Εμμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Κίμων Γκιουλιζάνης, Αικατερίνη Ιερομονάχου, Κων/νος Καθαντζάκης, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Όλγα Σαββίδου, Αλεξάνδρα Τσάμψ.

Επιτροπή Λειτουργίας των Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Νικόλαος Μπιλίρης

Μέλη: Κυριάκος Καρυδάς, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Μιχάλης Νικ. Υδραΐος, Γεώργιος Φραγκιαδάκης.

Επιτροπή Νέων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καητσάς

Μέλη: Παναγιώτα Μπουρλητίδου, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Διονύσιος Πλέσσας, Ευφημία Τσιλικιώτη.

Επιτροπή Πληροφορικής

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καρατζάς

Μέλη: Χρήστος Πη. Ηλιάδης, Δέσποινα Λιαπάκη, Ειρήνη Μουγιάκου, Διονύσιος Πλέσσας.

Δημήτρης Πιστικός

«Μποτίλια στο πέλαγος» (2019)

Ακρυλικό 0,19x0,14

Αλλάζουμε!

Το είχαμε προαναγγείλει... Η Δικηγορική Επικαιρότητα, ήδη «δεσποινίς ετών 30», αποφάσισε να αλλάξει: Περισσότερες φωτογραφίες, μικρότερα – όσο γίνεται, άλλωστε για δικηγόρους μιλάμε- κείμενα, σελίδες που «αναπνέουν», έτσι μας το είπαν εκείνοι που γνωρίζουν. Αλλάζουμε! Και ελπίζουμε το περιοδικό του Δ.Σ.Π. να έρθει ακόμα πιο κοντά στους δικηγόρους και να διαβάζεται με ακόμα μεγαλύτερο ενδιαφέρον, από την αρχή μέχρι το τέλος.

Και ποια καλύτερη εποχή για αλλαγές από το Καλοκαίρι! Έστω κι αν πρόκειται για ένα παράξενο καλοκαίρι, τόσο διαφορετικό απ' όσα έχουμε ζήσει μέχρι σήμερα. Με ακροατήρια που θα λειτουργούν μέχρι 15 Ιουλίου, αλλά και από 1ης Σεπτεμβρίου, με τα νησιά μας ακόμα άδεια από τα συνηθισμένα και πολυαναμενόμενα κύματα των τουριστών, με τα ποσοστά της οικονομικής ύφεσης να αυξάνονται διαρκώς. Και, κυρίως, με τη βαριά σκιά της πανδημίας να εξακολουθεί να πλανιέται πάνω από την τρομαγμένη υφήλιο, χωρίς κανείς να μπορεί να πει με σιγουριά αν τους επόμενους μήνες η ζωή θα ξαναβρεί τη φυσιολογική της πορεία ή αν θα βιώσουμε ένα νέο κύμα έξαρσης του ιού, με ακόμα χειρότερες συνέπειες.

Η πανδημία, που κατέδειξε την πλήρη, προκλητική αδιαφορία των κυβερνήσεων για το δικηγορικό σώμα, το οποίο, αν και πλήγηκε βαρύτατα από τη διακοπή κάθε επαγγελματικής δραστηριότητας, στην πραγματικότητα αφέθηκε χωρίς ουσιαστική βοήθεια. Όπως γράφει και ο **Γιάννης Αβραμίδης**, ας φορέσουμε λοιπόν τις μάσκες μας και ας θωρακίσουμε την υγεία μας

με τα άφθονα αντισηπτικά που υπάρχουν στους χώρους των δικαστηρίων. Τι κι αν δεν μπορούμε ακόμα και τώρα να μπούμε ελεύθερα στα δικαστικά γραφεία, τουλάχιστον έχουν μάσκες και αντισηπτικά.

Εν μέσω πανδημίας ενέσκηψαν και οι πλωτοί εκκαφεείς στη θάλασσα της Πειραιϊκής. Ο **Διονύσης Τσελέντης** φιλοξενεί στο περιοδικό τον κ. **Βασίλειο Τσελέντη**, Καθηγητή Θαλασσίου Περιβάλλοντος και τ. Δ/ντή Εργαστηρίου Θαλασσίων Επιστημών του Πανεπιστημίου Πειραιά, ο οποίος σε μια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα μελέτη, αναφέρεται στην αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης. Ζήτημα ιδιαίτερα σημαντικό και ευαίσθητο, αν αναλογιστεί κανείς ότι τα υλικά αυτά μετά την εξαγωγή τους από τον πυθμένα, ποντίζονται σε άλλο σημείο του Σαρωνικού. Στο ίδιο θέμα, της δημιουργίας της νέας προβλήτας, ο **Ιωάννης Καρδαράς**, μας ενημερώνει για την προσωρινή διαταγή που εξέδωσε το ΣτΕ, με την οποία ανέστειλε την εκτέλεση των εργασιών.

Μιας και εξακολουθούμε να ζούμε στην εποχή της πανδημίας, η **Βασιλική Κατσαγώνη** μας συστήνει το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που συστάθηκε για την αντιμετώπιση μεγάλων φυσικών καταστροφών, στο οποίο για μια ακόμη φορά έχει προσφύγει και η Χώρα μας. Όμως, εκτός από τον κοροναϊό, υπάρχει και ο Ερντογάν, που εξακολουθεί να προκαλεί με τις δηλώσεις και τις ενέργειές του. Αιτία, τα ενεργειακά κοιτάσματα της Αν. Μεσογείου και ο πλέον αρμόδιος καθύλην **Δημήτρης Σταθακόπουλος**, ανατέμνει τη συμφωνία για την οριοθέ-

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΡ. ΦΥΛ. 145 ΧΡΟΝΟΣ 30^{ος}, ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ISSN: 1108-7315

ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΤΗΛ.: 210-4176.251

<http://www.dspeir.gr>

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

itzitzikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ

lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Αβραμίδης Γιάννης

Αποστολίδου Λίλη

Βλάχος Μιχάλης

Βούτας Γιάννης

Γεωργούλια Ιωάννα

Κατσαγώνη Βασιλική

Κόντος Απόστολος

Λακούτσας Πέτρος

Μανάλης Κώστας

Μιχαλακάκος Θεόδωρος

Μπαλάσκας Αριστομένης

Πατρικοπούλου Ελένη

Πιστικός Δημήτριος

Πλέσσας Διονύσης

Τσελέντης Διονύσης

Τσουρούλης Ευάγγελος

Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

* Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

* Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

* Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένων υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 479
e-mail: typokaragianni@gmail.com | site: typokaragianni.gr

4

EDITORIAL "Αλλάζουμε!"

1

As φορέσουμε λοιπόν τις μάσκες μας /Του **Γιάννη Αβραμίδα**

4

Η Πειραιϊκή αντιστέκεται.. /Του **Διονυσίου Τσελέντη**

6

Νότια επέκταση του λιμένος Πειραιώς – Σκέψεις και προβληματισμοί επί της μελέτης για την αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης /Του Καθηγητή κ. **Βασιλείου Τσελέντη**

7

Προσωρινή Διαταγή του ΣτΕ για αναστολή των Εργασιών επέκτασης των προσθέτων προβλήτων κρουαζιέρας εκτός του λιμένος του Πειραιά στην Πειραιϊκή στην απόληξη των Κονώνων τειχών και της στήλης του Θεμιστοκλή /Του **Ιωάννη Καρδαρά**

13

Οριοθέτηση ΑΟΖ με Ιταλία /Του **Δημήτρη Σταθακόπουλου**

16

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) /Της **Βασιλικής Κατσαγώνη**

19

Ενημερώσεις και Δραστηριότητες ΔΣΠ /Επιμέλεια **Πέτρου Λακούτση**

22

CCBE-Ανακοινώσεις και Αποφάσεις /Της **Μαρίας Σταματογιάννη**

26

Αποφάσεις της Ολομέλειας των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος /Επιμέλεια **Πέτρου Λακούτση**

29

Εισηγήσεις /Του **Θωμά Σταμόπουλου**

33

Το Ελληνικό Δημόσιο και ο μίτος της Αριάδνης /Του **Κριστίκη Αλεξάνδρου**

36

Επιστολές Συναδέλφων

37

ΣΤΙΞΕΙΣ-Ταυτότητα, Ιθαγένεια και Οδυσσέας Ελύτης /Του **Δημήτρη Πιστικού**

38

Οι Ναυταθλητικοί Όμιλοι του Πειραιά και η Θεμελιώδης συμβολή τους στη δημιουργία και διάδοση των ναυτικών Αθλημάτων στην Ελλάδα - Συνέχεια του Β Μέρους /Του **Μιχάλη Βλάχου**

42

Το Χαμόγελο της Τζοκόντα /Δίηγημα του **Ηλία Τζιτζικάκη**

45

Ποιήματα για τη θάλασσα /Του **Πέτρου Λακούτση**

47

6

16

19

τηση ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας. Η **Μαρία Σταματογιάννη** μας ενημερώνει για τις πρόσφατες δραστηριότητες του CCBE, ο **Θωμάς Σταθόπουλος** συνεχίζει να επισημαίνει τα στρεβλά της δικηγορικής και δικαστηριακής καθημερινότητας. Ο **Δημήτρης Πιστικός** καταπιάνεται με την ελληνική ταυτότητα και ιθαγένεια ως χαρακτηριστικά γνωρίσματα της σύγχρονης ελληνικής ποιησης και της εν γένει πνευματικής μας ζωής και την ανάδειξή τους μέσα από το έργο του μεγάλου Έλληνα ποιητή Οδυσσέα Ελύτη. Ο **Μιχάλης Βλάμος** ολοκληρώνει την αναφορά του στους

ναυταθλητικούς ομίλους της πόλης και τη μεγάλη συνδρομή τους στη διάδοση των ναυτικών αθλημάτων, ενώ το τεύχος ολοκληρώνεται με ένα δυστοπικό διήγημα για μια φανταστική εποχή που ελπίζουμε να μην υπάρξει ποτέ.

Η Συντακτική Επιτροπή της Δικηγορικής Επικαιρότητας εύχεται ολόψυχα σε όλους ένα όμορφο καλοκαίρι, με υγεία, ηρεμία και ξεκούραση.

Ηλίας Τζιτζικάκης

Συντονιστής Συντακτικής Επιτροπής

Καλό Καλοκαίρι

A photograph of a classical statue of Lady Justice, the personification of the goddess of justice. She is depicted wearing a blue surgical face mask. In her right hand, she holds a sword, and in her left, she holds the scales of justice. The background is a warm, golden-brown, textured surface.

Ας φορέσουμε λοιπόν τις μάσκες μας

του Γιάννη Αβραμίδη
Δικηγόρου Πειραιώς

Όλοι οι δικηγόροι πληγήκαμε από την αναστολή της λειτουργίας των Δικαστηρίων λόγω της πανδημίας, από τις 13/3/2020 έως και την 1/6/2020. Μάλιστα τα Ποινικά Δικαστήρια θα λειτουργήσουν από την 22/6/2020.

Ιδιαίτερα όμως για τους οικονομικά ασθενέστερους και τους νέους δικηγόρους η κατάσταση είναι τραγική. Στην σημερινή εποχή, μετά την 10ετή οικονομική κρίση στη χώρα μας – η οποία φυσικά και συνεχίζεται – που ακόμα και ένας μήνας χωρίς εργασία για πολλούς συναδέλφους είναι ικανός να δημιουργήσει οικονομικό πρόβλημα, η αναστολή της λειτουργίας των Δικαστηρίων για πάνω από 2,5 μήνες τους έχει φέρει αντικειμενικά στο σημείο, να αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης.

Σε αυτή την κατάσταση θα ανέμενε ο σκληρά φορολογούμενος πολίτης -δικηγόρος που είδε όλα αυτά τα χρόνια να εξανεμίζονται τα εισοδήματα του προς όφελος της ελληνικής οικονομίας και κατ' επέκταση του Ελληνικού κράτους, τουλάχιστον να αντιμετωπιστεί ισότιμα με τους άλλους επίσης πληττόμενους εργαζόμενους σε άλλους κλάδους.

Αντ' αυτού όμως είδε μια Κυβέρνηση να υπαναχωρεί από τις αρχικές εξαγγελίες της για την καταβολή του βοηθήματος (αποζημίωση ειδικού σκοπού) των 800 ευρώ στους δικηγόρους για το διάστημα Μαρτίου-Απριλίου, ποσόν που δόθηκε στους επίσης πληττόμενους εργαζόμενους άλλων κλάδων και τελικώς να μας καταβάλλει μόνο 600 ευρώ, μεσοληθσάντων των κωμικοτραγικών γεγονότων της τηλεκατάρτισης, που ποτέ δεν πραγματοποιήθηκε και που όλοι θα θυμόμαστε.

Όσο για το επίδομα των 534 ευρώ για τον Μάιο του 2020, που επίσης δόθηκε στους άλλους πληττόμενους εργαζόμενους όσον αφορά εμάς, δεν έγινε ούτε καν συζήτηση για το αν το δικαιούμεθα.

Ακόμα και η ρύθμιση για καταβολή του 60% του ενοικίου της επαγγελματικής μας στέγης, ενώ εδόθη άμεσα σε άλλους πληττόμενους κλάδους, για τους δικηγόρους, μέχρι να δοθεί, υπήρξε μακρά συζήτηση για το εάν το δικαιούνται.

Και σαν να μην έφθαναν αυτά, είδαμε να εξαγγέλλεται η Επαναλειτουργία των Δικαστηρίων Ειρηνοδικείων και Πρωτοδικείων της Χώρας από την 27/4/2020, για ορισμένες όμως λειτουργίες.

Μόνο για τις συναινετικές εγγραφές προσημειώσεων ανακλήσεις, εξαλείψεις και μεταρρυθμίσεις Προσημειώσεων. Παράλληλα, επαναλειτούργησαν και τα Υποθηκοφυλακεία και τα κτηματολογικά γραφεία.

Διερωτάται κανείς, αν αυτό έγινε για να σταματήσουμε ως κλάδος να αντιδρούμε για τα voucher; Σημειώνουμε ότι ο τίτλος «Επαναλειτουργία των Δικαστηρίων», εν μέσω της πανδημίας, έφερε σύγχυση στους απλούς πολίτες αφού τους δημιούργησε την εντύπωση ότι οι δικηγόροι πλέον εργάζονται κανονικά από το τέλος Απριλίου του 2020. Εντύπωση φυσικά και όχι γεγονός!

Η ερώτηση αυτή απαντάται αρνητικά εύκολα.

Είναι προφανές ότι τα Δικαστήρια, τα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία παρά τον κίνδυνο της πανδημίας και εν μέσω αυτής, άνοιξαν προς εξυπηρέτηση των Τραπεζών,.

Μόνο όμως των Τραπεζών; Το ερώτημα αυτό θα μπορούσε να απαντηθεί θετικά, μόνο εάν είχαμε τις αποφάσεις των συναινετικών προσημειώσεων αυτής της περιόδου και σε αυτές δεν υπήρχαν ως « καθών η αίτηση» ισχυρές οικονομικές οντότητες.

Ας φορέσουμε λοιπόν τις μάσκες μας, κατά την ισχυρή σύσταση του νομοθέτη και να μην φοβόμαστε για το μέλλον μας, αφού τουλάχιστον η υγεία μας είναι εξασφαλισμένη με την ύπαρξη αφθόνων αντισηπτικών σε όλους του χώρους των δικαστηρίων και τις αποστάσεις μεταξύ μας καθορισμένες με ακρίβεια.

Ίσως λίγο η αίθουσα του δικαστηρίου με τις ανά 1,5 μέτρο καρέκλες για το ακροατήριο -σαν να έχουν αποβληθεί μερικοί πολίτες εκ της αίθουσας-, μπορεί να μας επηρεάσουν στην αρχή, αλλά μην στεναχωριόμαστε, θα το συνηθίσουμε και αυτό.

Η Πειραιϊκή αντιστέκεται..

Διονυσίου Α. Τσελέντη
Δικηγόρου Πειραιά

Ο Δ.Σ.Π. αλλή και το περιοδικό μας από τη πρώτη στιγμή έχει ασχοληθεί και παρακολουθεί συνεχώς το θέμα της κατασκευής της νέας προβλήτας κρουαζιεροπλοίων εκτός του Λιμένα Πειραιά στη Πειραιϊκή για τις επιπτώσεις και τους κινδύνους στο θαλάσσιο περιβάλλον, στην υγεία των πολιτών αλλή και για την «αναγκαιότητα της επένδυσης».

Πρόσφατα το ΣτΕ με Προσωρινή Διαταγή επί Αιτήσεων Ακύρωσης που κατατέθηκαν από το «Εργατικό Κέντρο Πειραιά» και 115 πολιτών, ανέστειλε την εκτέλεση των εργασιών βυθοκόρησης που είχαν ήδη ξεκινήσει για τη κατασκευή της προβλήτας 140 στρεμμάτων στη Πειραιϊκή. Για τη σημαντική αυτή εξέλιξη γίνεται αναφορά σε άλλη στήλη του περιοδικού από τον συνάδελφο και μέλος του Δ.Σ. Ιωάννη Καρδαρά.

Σε προηγούμενο τεύχος του περιοδικού είχαμε φιλοξενήσει τις ανησυχίες συλλογικοτήτων και φορέων πολιτών για τους κινδύνους της δημόσιας υγείας, του περιβάλλοντος, της αλλοίωσης της φυσιογνωμίας και

της πολιτιστικής κληρονομιάς της περιοχής από την κατασκευή της επέκτασης των προβλητών για τα κρουαζιερόπλοια στη συγκεκριμένη περιοχή της Πειραιϊκής.

Σήμερα παρουσιάζουμε τις επιστημονικές απόψεις του **καθηγητή θαλασσίου Περιβάλλοντος του Τμήματος Ναυτιλιακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πειραιά Βασίλειου Τσελέντη**, που αναφέρονται στους προβληματισμούς αναφορικά με την αξιολόγηση της τοξικότητας των υλικών της βυθοκόρησης, όπως και τις παρατηρήσεις του επί της «Τεχνικής Έκθεσης Δοκιμών Εκπλησιμότητας-Χαρακτηρισμός Δειγμάτων Βυθοκορημάτων» του Εργαστηρίου Ανόργανης και Αναλυτικής Χημείας της Σχολής των Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ με την οποία βασίσθηκε η άδεια για την εκτέλεση της βυθοκόρησης από τον ΟΛΠ Α.Ε. Οι απόψεις αυτές θεωρούμε ότι είναι σημαντικές γιατί εντοπίζουν κινδύνους στο θαλάσσιο οικοσύστημα και για τη Δημόσια Υγεία από τα υλικά της βυθοκόρησης για τη κατασκευή της προβλήτας.

Νότια επέκταση του λιμένος Πειραιώς – Σκέψεις και προβληματισμοί επί της μελέτης για την αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης

του **Βασιλείου Τσελέντη**
Καθηγητή Θαλασσίου Περιβάλλοντος
τ. Δντή Εργαστηρίου Θαλασσίων Επιστημών
Τμήμα Ναυτιλιακών Σπουδών
Πανεπιστήμιο Πειραιά

Το θέμα της Νότιας επέκτασης του λιμένος Πειραιώς είναι πολυδιάστατο και περιλαμβάνει θέματα όπως το θεσμικό πλαίσιο των Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και το πως η Ελλάδα δεν έχει ενσωματώσει στο εθνικό δίκαιο σημαντικά πρωτόκολλα διεθνών συμβάσεων και Ευρωπαϊκών οδηγιών, νομικά θέματα όπως αδειοδοτήσεις, ανανέωση περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)

μέσω (ΜΠΕ), καθώς και θέματα που αφορούν την ατμοσφαιρική ρύπανση, την ποιότητα των ιζημάτων, το θόρυβο, την κυκλοφορία των οχημάτων, κ.ά.

Στο άρθρο αυτό θα ασχοληθούμε με την ποιότητα των υλικών εκβάθυνσης ή βυθοκορημάτων, καθώς τα χαρακτηριστικά αυτών καθορίζουν τα κόστη του έργου, το τρόπο εκσκαφής όσο και τη τελική ασφαλή διάθεσή των υλικών που προκύπτουν από τα έργα εκβάθυνσης του λιμένα που προγραμματίζει ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς. Η αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών αυτών θα βασιστεί σε παρατηρήσεις και επιστημονικές μελέτες του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (ΕΜΠ).

Τα θαλάσσια ιζήματα αποτελούν αναπόσπαστο και δυναμικό μέρος του οικοσυστήματος, και με φυσικές διεργασίες μπορούν να συσσωρευτούν στο βυθό της θάλασσας. Τα ιζήματα, αν και αυτά καθαυτά δεν είναι ρυπογόνα, αποτελούν δεξαμενές για ορισμένους ρύπους που προσροφώνται στα σωματίδια του ιζήματος και καταλήγουν σε λιμάνια και παράκτιες περιοχές. Οι ρύποι αυτοί προέρχονται κυρίως από ανθρωπογενείς πηγές όπως απορρίψεις λυμάτων, υπερχείλιση αγωγών ομβρίων υδάτων, γεωργικές καλλιέργειες, ναυτιλιακές δραστηριότητες (πλοία και λιμάνια), βιομηχανικά απόβλητα και εν γένει κακές πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης. Είναι φανερό, ότι ένα μέρος του βυθού της θάλασσας μπορεί να ρυπανθεί από την ανθρώπινη δραστηριότητα σε βαθμό που θα πρέπει να εφαρμοστούν σημαντικοί περιβαλλοντικοί περιορισμοί κατά την εκβάθυνση και εναπόθεση αυτών των ιζημάτων. Μερικά από αυτά τα ιζήματα είναι ρυπασμένα σε τέτοιο βαθμό, που το υλικό αυτό πρέπει να υποβληθεί σε επεξεργασία προτού τα προϊόντα μπορούν να επιστρέψουν με ασφάλεια στο περιβάλλον.

Το γεγονός ότι οι εργασίες βυθοκόρησης μπορεί να αποτελέσουν σημαντική πίεση για τα προστατευόμενα και μη οικοσυστήματα αναδεικνύεται πλέον κυρίαρχο σε όλο το θεσμικό και νομικό πλαίσιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη, καθώς σημαντικές προϋποθέσεις αποτελούν:

- Η ακεραιότητα του θαλάσσιου βυθού ώστε να διασφαλίζονται η δομή και λειτουργία των οικοσυστημάτων, ιδίως, των βενθικών οικοσυστημάτων.
- Η μόνιμη αλλοίωση των υδρογραφικών συνθηκών να μην επηρεάζει δυσμενώς τα θαλάσσια οικοσυστήματα.
- Η ποιότητα και η συχνότητα των ενδισαιτημάτων και η κατανομή και αφθονία των ειδών να είναι σύμφωνες με τις ισχύουσες φυσιογραφικές, γεωγραφικές και κλιματικές συνθήκες.
- Οι συγκεντρώσεις των ρυπογόνων ουσιών να βρίσκονται σε επίπεδα που δεν προκαλούν αποτελέσματα ρύπανσης.
- Οι ιδιότητες και ποσότητες των αποβλήτων στη θάλασσα να μην προκαλούν βλάβη στο παραθαλάσσιο και θαλάσσιο περιβάλλον.

Ιδιαίτερα όταν η διαχείριση υλικών βυθοκόρησης αφορά αποκλειστικά σε διάθεση στη θάλασσα (όπως στη περίπτωση της νότιας επέκτασης του λιμένα Πειραιά),

είμαστε υποχρεωμένοι να εξετάσουμε ακόμα περισσότερες παραμέτρους με βάση το κανονιστικό πλαίσιο που προαναφέρθηκε.

Στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες, η τρέχουσα πολιτική και κανονισμοί καθώς και οι ερευνητικές προσπάθειες αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της ρύπανσης των ιζημάτων, ωστόσο αυτοί οι κανονισμοί και οι προσπάθειες στερούνται συνοχής και δεν συμβάλλουν στην αποτελεσματική διαχείριση. Προκειμένου να μειωθεί ο περιβαλλοντικός αντίκτυπος των ρυπασμένων ιζημάτων, διάφορες χώρες ή διακρατικές περιοχές έχουν αναπτύξει νόμους ή/και οδηγίες για τον τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος, ωστόσο δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί όλα τα συνολικά στρατηγικά έγγραφα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπάρχουν ορισμένα διεθνή (ευρωπαϊκά και άλλα) αλλά και εθνικά πλαίσια τα οποία ασχολούνται με την επιβίωση των θαλάσσιων ιζημάτων και καθορίζουν ανώτατες τιμές συγκεντρώσεων βαρέων μετάλλων, πάνω από τις οποίες οι εργασίες εκβάθυνσης και διάθεσης του υλικού

βυθοκόρησης αποδεδειγμένα επιφέρουν σοβαρές διαταραχές στο θαλάσσιο οικοσύστημα προτείνοντας και αντίστοιχες πρακτικές διαχείρισης.

Η Ελλάδα, δυστυχώς, δεν έχει προχωρήσει στο καθορισμό ορίων της τοξικότητας των υλικών εκβάθυνσης και έτσι, οι περισσότερες Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορούν στην αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης και στην τελική διάθεσή τους, βασίζονται σε συγκρίσεις με τα εθνικά πρότυπα άλλων χωρών.

Για την ποιότητα των βυθοκορημάτων της περιοχής Επέκτασης του Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α) έχει παρουσιαστεί η «Τεχνική Έκθεση Δοκιμές Εκπλησιμότητας και Χαρακτηρισμός Δειγμάτων Βυθοκορημάτων στην Περιοχή της Επέκτασης του Επιβατικού Λιμένα Πειραιά (Νότια Ζώνη, Φάση Α)» του Εργαστηρίου Ανόργανης και Αναλυτικής Χημείας της Σχολής των Χημικών Μηχανικών του ΕΜΠ, η οποία καταλήγει

ότι τα ιζήματα, οι περιεκτικότητες των ιζημάτων σε βαρέα/τοξικά μέταλλα που προέρχονται από 6 σημεία στην περιοχή ενδιαφέροντος, είναι αδρανή και μπορούν να διατεθούν στο θαλάσσιο χώρο του Σαρωνικού κόλπου. Σε αυτή τη μελέτη βασίζονται οι άδειες για βυθοκόρηση και διάθεση που έχει λάβει ο ΟΛΠ.

Επί των όσων αναγράφονται στην προαναφερθείσα μελέτη, μπορεί να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα:

Καθώς δεν υπάρχει κάποιο πρότυπο περιβαλλοντικής μελέτης που αφορά στην αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης, μπορεί κανείς να αναγνωρίσει τις παραμέτρους που πρέπει να μελετηθούν από αντίστοιχες μελέτες του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) το οποίο είναι ο Εθνικός Σύμβουλος

του κράτους σε θέματα σχετικά με τους ωκεανούς και τις θάλασσες.

Είναι φανερό μετά από μια τέτοια σύγκριση ότι η παραπάνω μελέτη έχει τις παρακάτω ελλείψεις :

- Ήδη από τον τίτλο είναι φανερό ότι ο χαρακτηρισμός των βυθοκορημάτων βασίζεται ΜΟΝΟ σε δοκιμές εκπλησιμότητας (εργαστηριακές δοκιμασίες που εκτιμούν το ποσοστό του τοξικού μετάλλου που μπορεί να απελευθερωθεί στο περιβάλλον, από το αδρανές υλικό του ιζήματος στο οποίο είναι προσροφημένο). Οι δοκιμές εκπλησιμότητας αναφέρονται στην Απόφαση 2003/33/ΕΚ για τα κριτήρια και οι διαδικασίες αποδοχής των αποβλήτων

σε χώρους υγειονομικής ταφής, σύμφωνα με το άρθρο 16 και το παράρτημα ΙΙ της οδηγίας 1999/31/ΕΚ.

- Δεν παραβάλλει και συγκρίνει τις συγκεντρώσεις των ιζημάτων σε βαρέα/τοξικά μέταλλα με τα όρια διεθνών κανονισμών ιζημάτων, καθώς δεν υπάρχουν Εθνικά όρια. Η σύγκριση αυτή

(βλ. παρακάτω) αναδεικνύει ότι στα περισσότερα μέταλλα οι τιμές υπερβαίνουν τα όρια πολλών διεθνών κανονισμών. Το συμπέρασμα που προκύπτει από μια τέτοια ανάλυση είναι ότι οι συγκεντρώσεις στα ιζήματα των τοξικών μετάλλων Χρώμιο, Αρσενικό, Νικέλιο, Κάδμιο, Υδράργυρο και Μόλυβδο, είναι πάνω από τα όρια ERM (Effects Range Median) των διεθνών προτύπων που συνήθως χρησιμοποιούμε για σύγκριση. Το ERM ορίζεται ως η συγκέντρωση πάνω από την οποία παρατηρούνται επιπτώσεις στους οργανισμούς σε ποσοστό μεγαλύτερο από 65%. και προκαλούνται πολύ σοβαρές και μη αναστρέψιμες βλάβες στο θαλάσσιο έμβιο κόσμο.

- Η διαδικασία έκπλυσης δεν προβλέπεται στο ισχύον νομικό πλαίσιο και οι συνθήκες της έκπλυσης που χρη-

“ Η Ελλάδα, δυστυχώς, δεν έχει προχωρήσει στο καθορισμό ορίων της τοξικότητας των υλικών εκβάθυνσης και έτσι, οι περισσότερες Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που αφορούν στην αξιολόγηση της ποιότητας των υλικών βυθοκόρησης και στην τελική διάθεσή τους, βασίζονται σε συγκρίσεις με τα εθνικά πρότυπα άλλων χωρών. ”

σιμοποιούνται στο εργαστήριο δεν προσομοιάζουν τις συνθήκες στη θάλασσα. Η επαναιώρηση των τοξικών ρύπων, με αποτέλεσμα την αύξηση της βιολογικής τους διαθεσιμότητας και περαιτέρω έκθεσης οργανισμών και τροφικής αλυσίδας, επηρεάζεται από τη δομή του οικοσυστήματος και την οικοσυστημική λειτουργία που καθορίζουν την μικροβιολογική αποικοδόμηση των ιζημάτων.

● Σε ανάλογες μελέτες που έχει διενεργήσει το ΕΛΚΕΘΕ, τα παρακάτω θέματα ερευνώνται και χρησιμοποιούνται για τον χαρακτηρισμό της τοξικότητας των βυθοκορημάτων, τα οποία δεν εμφανίζονται στην ανωτέρω αναφερθείσα μελέτη του ΕΜΠ:

- Βιοδοκιμασία MicrotoxSPT, (που χρησιμοποιείται στην Ε.Ε.), ήτοι Οικοτοξικολογική ανάλυση των ιζημάτων
- Τη Βιολογική Επικινδυνότητα των ιζημάτων
- Δοκιμασία σχετική με την Καρκινογενή Τοξικότητα με βάση το δείκτη ToxicEquivalentQuantity (TEQ)
- Μέτρηση της Συνδυαστικής Συγκέντρωσης των επικίνδυνων βαρέων μετάλλων με τους δείκτες: Combined Contamination Index (W) και Modified Contamination Degree (mCd)
- Καταγραφή της βενθικής μακροπανίδας στο πεδίο των βυθοκορήσεων και του χώρου διάθεσης
- Καταγραφή της οικολογικής ποιότητας στο πεδίο των βυθοκορήσεων και του χώρου διάθεσης
- Μελέτη της κυκλοφορίας των θαλάσσιων μαζών στο πεδίο των βυθοκορήσεων και του χώρου διάθεσης
- Καταγραφή των θαλάσσιων πόρων στο πεδίο των βυθοκορήσεων και του χώρου διάθεσης
- Καταγραφή των αλιευτικών δραστηριοτήτων στο πεδίο των βυθοκορήσεων και του χώρου διάθεσης.

Τα έξι (6) ιζήματα που συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν αναφέρεται ότι προέρχονται από βάθος 2,5m κάτω από την επιφάνεια του πυθμένα, ενώ για τις ανάγκες της εξυγίανσης του βυθού, η βυθοκόρηση θα ξεπεράσει αυτό το βάθος. Η μελέτη δεν αναφέρει αν τα δείγματα είναι επιφανειακά ή σε κάποιο συγκεκριμένο βάθος. Είναι υποχρέωση του μελετητή να αναφέρονται τα στοιχεία

αυτά για κάθε δείγμα.

Συνήθως οι μελέτες χρησιμοποιούν διαχρονικά δεδομένα και όχι άπαξ δειγματοληψία, έτσι ώστε να αποφύγουν τυχαία φαινόμενα ρύπανσης και χρονικές διακυμάνσεις σε ένα πολύπλοκο και δυναμικό σύστημα, όπως αυτό του πυθμένα της θάλασσας. Είναι πολύ πιθανό, λοιπόν, τα δείγματα που συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν να μην είναι αντιπροσωπευτικά των ιζημάτων που προβλέπεται να διατεθούν στη θάλασσα.

Όπως επισημάνθηκε η προαναφερθείσα μελέτη, δεν συγκρίνει τις συγκεντρώσεις των ιζημάτων σε βαρέα/τοξικά μέταλλα με τα όρια διεθνών κανονισμών ιζημάτων, με στόχο να αξιολογήσει την επικινδυνότητά τους.

Από τη σύγκριση των συγκεντρώσεων βαρέων μετάλλων στα 6 δείγματα υλικού βυθοκόρησης από την επέκταση του νότιου λιμένα ΟΛΠ με βάση τη μελέτη του ΕΜΠ, και εθνικών προτύπων χωρών όπως Ολλανδία, ΗΠΑ, του Εθνικού Οργανισμού Ωκεανογραφίας και Ατμοσφαιράς των ΗΠΑ (NOAA) και του Καναδά προκύπτουν οι εξής υπερβάσεις :

Όπου :

ERL: επίπεδο χαμηλών επιπτώσεων <35%. Αφορά τιμές συγκεντρώσεων πάνω από τις οποίες πιθανόν να προκαλούνται κάποιες μικρές αναστρέψιμες βλάβες στην θαλάσσια ζωή.

ERM: Επίπεδο όπου παρατηρούνται επιπτώσεις στους οργανισμούς σε όριο μεγαλύτερο από 65%. Αφορά τιμές συγκεντρώσεων πάνω από τις οποίες μάλιστα προκαλούνται πολύ σοβαρές και μη αναστρέψιμες βλάβες στο θαλάσσιο έμβιο κόσμο.

Για το τοξικό μέταλλο Χρώμιο (Cr) ο μέσος όρος 213 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERM του NewYorkState, **πάνω** από το ERM της Florida, **πάνω** από το ERL του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Νικέλιο (Ni) ο μέσος όρος 66 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος)

με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERM του NewYorkState, **πάνω** από το ERM της Florida, **πάνω** από το ERL του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Ψευδάργυρος (Zn) ο μέσος όρος 213 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERL του NewYorkState, **πάνω** από το ERL της Florida, και **πάνω** από το ERL του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Αρσενικό (As) ο μέσος όρος 52 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το ανώτερο όριο (όριο παρέμβασης) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERM του NewYorkState, **πάνω** από το ERM της Florida, και **πάνω** από το ERM του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Κάδμιο (Cd) ο μέσος όρος 4 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERL του NewYorkState, στο ERM της Florida, και **πάνω** από το ERL του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Υδράργυρος (Hg) ο μέσος όρος 6 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERM του NewYorkState, **πάνω** από το ERM της Florida, και **πάνω** από το ERL του US NOAA.

Για το τοξικό μέταλλο Μόλυβδος (Pb) ο μέσος όρος 269 mg/kg, των συγκεντρώσεων του μετάλλου και για τα 6 δείγματα, είναι **πάνω** από το κατώτερο όριο (τιμή στόχος) με βάση τους Ολλανδικούς κανονισμούς, **πάνω** από το ERM του NewYorkState, **πάνω** από το ERM της Florida, **πάνω** από το ERM του US NOAA.

Γενικά Συμπεράσματα

Από την παραπάνω ανάλυση είναι σαφές ότι για τα τοξικά μέταλλα Χρώμιο, Αρσενικό, Νικέλιο, Κάδμιο, Υδράργυρο και Μόλυβδο, οι συγκεντρώσεις στα ιζήματα είναι πάνω από τα όρια ERM των διεθνών προτύπων

που συνήθως χρησιμοποιούμε για σύγκριση, δηλαδή οι συγκεντρώσεις τους υπερβαίνουν το επίπεδο όπου παρατηρούνται επιπτώσεις στους οργανισμούς σε ποσοστό μεγαλύτερο από 65%. ***Αυτές οι τιμές συγκεντρώσεων προκαλούν πολύ σοβαρές και μη αναστρέψιμες βλάβες στο θαλάσσιο έμβιο κόσμο. Η συσχέτιση με τη Δημόσια Υγεία είναι πλέον δεδομένη και επιστημονικά πλήρως τεκμηριωμένη.***

Το θαλάσσιο περιβάλλον είναι ένα ιδιαίτερα πολύπλοκο και δυναμικό σύστημα. Όπως προαναφέρθηκε, χρειάζονται πολλές δοκιμασίες και μελέτες για να μπορέσουμε με ασφάλεια να εκτιμήσουμε τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων μας, ιδιαίτερα σε θέματα οικολογίας και ισορροπίας της φύσης. Εν προκειμένω αναφέρομαι στο παράδειγμα της ασθένειας της «Minamata» που εμφανίστηκε το 1956 στην πόλη Minamata, στο νοτιότερο νησάκι της Ιαπωνίας, Kyushu, όπου οι κάτοικοι παρουσίασαν συμπτώματα που περιλάμβαναν σπασμούς, διαταραχές ομιλίας, απώλεια κινητικών λειτουργιών, ακούσιες κινήσεις των άκρων και θάνατο. Τρία χρόνια αργότερα, η έρευνα κατέληξε ότι η βιομηχανική ρύπανση του κόλπου της Minamata από τα απόβλητα της εταιρείας Chisso Corp. επιβάρυνε τα νερά με υδράργυρο και άλλα βαριά μέταλλα. Ο τελικός απολογισμός της ρύπανσης αυτής ήταν 1.784 θάνατοι και πάνω από 10.000 άτομα που εκτέθηκαν σε δηλητηρίαση από οργανικές ενώσεις του υδραργύρου. Η έκθεση του πληθυσμού της Minamata σε αυτή τη μορφή υδραργυρικής δηλητηρίασης αποδόθηκε και στο γεγονός ότι ανόργανες και αδρανείς, κατά τα άλλα, ενώσεις του υδραργύρου μεταβολίστηκαν (άλλαξαν χημική σύσταση) σε μεθυλϋδράργυρο από βακτήρια στο ίζημα, έγιναν υδατοδιαλυτά και έτσι εισήλθαν στην τροφική αλυσίδα, με τελικό αποδέκτη τον άνθρωπο.

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν, ότι μετά από το περιστατικό αυτό, η μελέτη των διεργασιών που λαμβάνουν χώρα στη φύση και τα οικοσυστήματα, αποτελεί στόχο έντονης ερευνητικής και μελετητικής προσπάθειας. Η πληθώρα των δοκιμασιών που προαναφέρθηκαν για τον χαρακτηρισμό της τοξικότητας των βυθοκορημάτων, χαρα-

κτηρίζει την σημασία που αποδίδεται πλέον για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Από το 1992 με την AGENDA 21, υιοθετήσαμε όλοι την έννοια της Βιώσιμης Ανάπτυξης και πολλοί επιστήμονες και Οργανισμοί εργάστηκαν με ζήλο στην ανάπτυξη εργαλείων με τα οποία θα γίνει πράξη αυτός ο πολυπόθητος στόχος.

Υπάρχουν λοιπόν, έγκυροι τρόποι και μεθοδολογίες να διασφαλίσουμε ότι κάθε αναπτυξιακό έργο θα είναι

και βιώσιμο. Αναφερθήκαμε παραπάνω σε μερικές από αυτές, στην προσπάθειά μας να αξιολογήσουμε τις επιπτώσεις των έργων και δραστηριοτήτων του ανθρώπου στη φύση. Δεν επιτρέπεται στην εποχή μας, όπου έννοιες όπως ισορροπία της φύσης, βιοποικιλότητα, οικοσυστήματα, Δημόσια Υγεία κ.α., ενώ έχουν γίνει πλέον κτήμα και πεποίθηση της πλειοψηφίας των ανθρώπων, να αγνοούνται βασικές επιστημονικές αλήθειες και πρακτικές.

“ Δεν επιτρέπεται στην εποχή μας, όπου έννοιες όπως ισορροπία της φύσης, βιοποικιλότητα, οικοσυστήματα, Δημόσια Υγεία κ.α., ενώ έχουν γίνει πλέον κτήμα και πεποίθηση της πλειοψηφίας των ανθρώπων, να αγνοούνται βασικές επιστημονικές αλήθειες και πρακτικές. ”

Προσωρινή διαταγή του ΣΤΕ για αναστολή των εργασιών επέκτασης των πρόσθετων προβλητών κρουαζιέρας εκτός του λιμένος του Πειραιά στην Πειραιϊκή στην απόληξη των κωνειών τειχών και της στήλης του Θεμιστοκλή

Του Ιωάννη Καρδάρá
Μέλους της Διοίκησης
του Δ Σ Πειραιώς

• Σε εκτέλεση της Σύμβασης Παραχώρησης του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ προς την COSCO (Νόμος 4406/2016 ο οποίος υπερψηφίστηκε με μεγάλη πλειοψηφία στην Βουλή των Ελλήνων) είχε εγκτασταθεί στην είσοδο του λιμένος του Πειραιά, στην θέση της «**Σχολής Ναυτικών Δοκίμων**», από τον Απρίλιο του 2020 ένα πλωτό συνεργείο με εκσκαφείς βυθού-γερανούς και φορτηγίδες. Το σχέδιο κατασκευής των νέων προβλητών κρουαζιέρας προβλέπει «**μπάζωμα**» 140 στρεμμάτων της θάλασσας σε μήκος 400 μέτρων από την ακτή, όπου καταλήγει το σωζόμενο παραθαλάσσιο οχυρό μέτωπο των «**Κωνειών Τειχών**» της αρχαίας **Αθήνας**, με σκοπό την κατασκευή δύο (2) επιπέδων των 11 υπάρχουσών εντός του λιμένα θέσεων πρόσδεσης γιγαντιαίων κρουαζιερόπλοιων **σε Α' φάση**. Στην Β' φάση προβλέπεται διπλασιασμός.

Για το έργο αυτό έχουν κατατεθεί στο ΣτΕ δύο (2) ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΗΣ Διοικητικών Πράξεων (Υπ.Ναυτιλίας-Περιβάλλοντος-Οικονομικών) από 115 πολίτες και το «Εργατικό Κέντρο Πειραιά» και έχει ήδη ορισθεί δικάσιμος η 7-10-2020.

• Παράλληλα έχει ζητηθεί από τους προσφεύγοντες η **ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ** των εγκατεστημένων, από την Κινεζική COSCO, γερανών που πραγματοποιούν βυθοκορήσεις και των φορτηγίδων που προβαίνουν σε **ανεξέλεγκτη απόρριψη** αμφιβόλου βαθμού τοξικότητας **βυθοκορημάτων** μεταξύ Αίγινας και Σαλαμίνας στον Σαρωνικό με ενδεχόμενα προβλήματα στην υγεία των πολιτών και μεταφοράς επικίνδυνων ουσιών στην τροφική αλυσίδα.

• Το ΣτΕ στις 11-6-2020 εξέδωσε την αιτηθείσα «**ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΔΙΑΤΑΓΗ**» **αναστολής- διακοπής** όλων των εργασιών έως ότου συζητηθεί ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου το **ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΟΛΗΣ** που πιθανότατα θα προσδιοριστεί να εκδικασθεί εντός του μηνός Ιουλίου 2020.

• Το θέμα είναι πολύπλευρο και πολυπαραγοντικό και χρήζει ιδιαίτερης προσοχής και χειρισμών με αίσθημα

ευθύνης μέχρι την έκδοση της οριστικής κρίσης του Ανώτατου Δικαστηρίου. Το ΣτΕ σε επανειλημμένες αποφάσεις του **έχει αποδείξει την ευαισθησία του** στην συν-

ταγματικά κατοχυρωμένη προστασία της **υγείας** των πολιτών και του **περιβάλλοντος** αλλά και για την προστασία των **αρχαίων μνημείων** που είναι αναπόσπαστη από αυτή

του τοπίου που προσβάλλεται.

- Στο σημείο αυτό είναι αναγκαίο να αναφερθούμε στις κατατεθειμένες θετικές απόψεις για την εγκεκριμένη

από την ΕΕ επένδυση των 130 εκατομμυρίων ευρώ για δύο (2) επιπλέον θέσεις κρουαζιερόπλοιων, που κατά την άποψη τους, θα προσδώσει προστιθέμενη αξία στον Πειραιά ως λιμένος εκκίνησης της κρουαζιέρας με προσδοκώμενες θέσεις εργασίας των επιχειρήσεων διακίνησης επιβατών τροφοδοσίας και εμπορίου εντός του περικλειστού λιμένος. Οι αρνητικές απόψεις επικεντρώνονται στην μη «**αναγκαιότητα**» της επένδυσης εξαιτίας των ήδη υπαρχουσών 11 θέσεων κρουαζιεροπλοίων εντός του λιμένος και στην αρνητική «**σκοπιμότητα**» ενόψει των, **προ του κορονοϊού**, περιορισμών προσέγγισης γιγαντιαίων κρουαζιεροπλοίων στα Μεσογειακά λιμάνια της Βαρκελώνης – Μασσαλίας – Βενετίας – Ντουμπρόβνικ κ.α. Οι περιορισμοί οφείλονται στην αδυναμία της «**φέρουσας ικανότητας των πόλεων-λιμένων**» και την **συγκοινωνιακή επιβάρυνση αλλήλ και την ρύπανση του αέρα και της θάλασσας από τους «θαλάσσιους ουρανοξύ-**

στες» των 5.000 επιβατών για μία επίσκεψη ωρών (στον Παρθενώνα).

Η πρόσφατη Προσωρινή Διαταγή του ΣτΕ στέλνει ένα «**σήμα**» που μπορεί να φαίνεται ισχνό πλην όμως προκαλεί «**ρήγμα**» στις κατεστημένες απόψεις ότι η «**ανάπτυξη**» μπορεί να υπερτερεί της προστασίας του περιβάλλοντος ή ακόμα και να συνυπάρχει.

Κανένα έργο δεν θεωρείται «**αναπτυξιακό**» όταν από την υλοποίηση του ενδέχεται να προξενείται **μη αναστρέψιμη καταστροφή του περιβάλλοντος και κίνδυνος για την «Δημόσια Υγεία» που είναι υπέρτερο αγαθό.** (Σύνταγμα της Ελλάδος άρθρο 5 §5 άρθρο 21 §3 άρθρο 24 §1,§6).

Κατά την άποψη μου το έργο συνιστά **περιβαλλοντικό-πολιτιστικό έγκλημα** και η απόφαση του ΣτΕ είναι ευκαιρία κινητοποίησης των πολιτών και των φορέων και **όχι μόνο της Περιφέρειας του Πειραιά** για την αποτροπή ενός **εγκλήματος διάρκειας** για το περιβάλλον (**εν μέσω παγκόσμιας κλιματικής κρίσης**) αλλήλ και για την υγεία των πολιτών (**εν μέσω πανδημίας**) λόγω της πρόσθετης επιβάρυνσης που θα προκληθεί από τους «**γίγαντες των θαλασσών**» εάν πραγματοποιηθεί και που θα στιγματίζει για αιώνες με την «**αχρείαστη**» αλλήλ κυρίως την «**ανόητη**» παρουσία του την αρχαία κληρονομιά που παραλάβαμε από τους προγόνους μας. (Τις τελευταίες λέξεις τις δανείζομαι από την επιστολή του γνωστού Εφόρου Αρχαιοτήτων Πειραιά ε.τ. κ. **Γεωργίου Σταϊνχάουερ** που πρόσφατα απύθυνε προς τον Υπουργό Ναυτιλίας κ. Γ. Πλακιωτάκη με κοινοποίηση προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού.

Υ.Γ. Ο Δ.Σ.Π. έχει λάβει την εξής θέση:

« ..... Κρίνει, ότι το ανωτέρω προγραμματισμένο έργο το οποίο χωροθετείται στο νότιο άκρο του Λιμένα Πειραιά και την Πειραιϊκή χερσόνησο με σκοπό την δημιουργία νέων θέσεων πρόσδεσης κρουαζιεροπλοίων δεν τεκμηριώνεται επαρκώς μέχρι σήμερα, δοθέντος ότι δεν προσκομίστηκε από τους Δημοσίους φορείς περιβαλλοντική μελέτη.....»

Οριοθέτηση ΑΟΖ με Ιταλία

Του **Δημ. Σταθακόπουλου**
Δρα Παντείου Πανεπιστημίου -
Οθωμανολόγου/ Τουρκολόγου -
Δικηγόρου Πειραιά
Συνεργάτη εργαστηρίου
Τουρκικών και Ευρασιατικών
μελετών Παν.Πειραιά

Μετά τον east med και την τρέχουσα σήμερα, οριοθέτηση ΑΟΖ με Ιταλία (να δούμε βέβαια πως την εννοούν τα μέρη και εφόσον υλοποιηθεί αυτή αλλιώς και ο east med) και υπό τον όρο πως θα μετέχουν στο όλο εγχείρημα, Κύπρος, Αίγυπτος και Αλβανία (η Λιβύη είναι δύσκολο θέμα, αρκετά η Αλβανία, όπως είναι γόρδιος δεσμός τα θέματα με την Τουρκία, το δε Ισραήλ για τον αγωγό, αλλιώς και γενικά πρέπει να υπολογίζεται η γνώμη ή/και ανοχή του), ίσως τελικά μπορούμε σε αυτό που λέω συνέχεια:

Στην αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση, αποβάλλοντας τα φοβικά σύνδρομα. Είναι το μόνο που σέβεται απολύτως η πλήρως προβλέψιμη (και όχι απρόβλεπτη) Γείτονα, όπως επιμένω με 2 βιβλία και δεκάδες άρθρα μου να λέω.

1. Αφού καταλάβουμε πως οι "σύμμαχοί μας", είτε συλλογικά, είτε ατομικά, είναι σύμμαχοι και της Τουρκίας, που πρέπει να τους πείσουμε πως μεταξύ των 2 συμμάχων τους (Ελλάδας - Τουρκίας) πρέπει να διαλέγουν πρωτίστως εμάς, χωρίς να μπορούμε να τους επιβάλουμε διακοπή σχέσεων με την άλλη πλευρά.

2. Αφού εσωτερικά νιώσουμε και καταδείξουμε την ενότητά μας, με ομόνοια, χωρίς διχόνοια, με αυτοπεποίθηση και σταθούμε μόνοι στα πόδια μας και δευτερευόντως στους κοινούς συμμάχους που έχουμε με την Τουρκία.

3. Αφού τοιμήσουμε και εκμεταλλευτούμε όλα τα νόμιμα δικαιώματά μας χωρίς φοβικά σύνδρομα συνεπειών, οι οποίες στην απίθανη περίπτωση που εκδηλωθούν, θα αντιμετωπιστούν με σθένος.

4. Και αφού τα παραπάνω αποδώσουν καρπούς και ξαναβρούμε τον αξιοπρεπή ρόλο μας στην ιστορία, τότε μαζί με όλους τους καλόπιστους, που θα χαρούν, θα χαρώ κι'εγώ λίγο παραπάνω, αφού με τον λόγο, άρθρα και βιβλία μου, θα έχω βάλει μαζί με άλλους ομοϊδεάτες ιστορικούς, διεθνολόγους, γεωπολιτικούς, στρατιωτικούς αναλυτές, ένα λιθάρaki στο οικοδόμημα μεταστροφής της αδράνειας και της μη αποτροπής που είχε περιπέσει η χώρα τις τελευταίες δεκαετίες.

Η συμφωνία Ελλάδας - Ιταλίας, ασφαλιώς έχει

θετικό πρόσημο, στηριζόμενη στην οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών βάσει διμερών συμφωνιών (βλ. εδώ πλήρες κείμενο uncls: https://www.un.org/.../convention_a.../texts/uncls/uncls_e.pdf).

Με τη συμφωνία επιβεβαιώνεται εξατομικευμένα, το δικαίωμα των νησιών σε θαλάσσιες ζώνες, καθώς και η μέση γραμμή της παλαιότερης συμφωνίας του 1977, η οποία αφορούσε την οριοθέτηση υφαλοκρηπίδας Ελλάδας-Ιταλίας, ως οριογραμμή της εν δυνάμει (έως ανακηρύξεως) ΑΟΖ Ελλάδας- Ιταλίας.

Από 9 Ιουνίου 2020, η εν λόγω μέση γραμμή θα ισχύει και για τα υπερκείμενα ύδατα της υφαλοκρηπίδας.

Το άλλο ενδιαφέρον σημείο, είναι η κοινή δήλωση Ελλάδας-Ιταλίας για τους πόρους της θάλασσας της Μεσογείου, με την οποία εκφράζουν την αμοιβαία ενίσχυση της βιώσιμης διαχείρισης των θαλάσσιων πόρων, συμφωνώντας παράλληλα για τη διεξαγωγή περαιτέρω διαβουλεύσεων αναφορικά με τις πρακτικές των αλιείων των δύο κρατών.

Η συνάντηση περιείχε και κοινή γνωστοποίηση των δύο συμβαλλομένων χωρών προς την Ευρωπαϊκή Επι-

τροπή, από την οποία ζητείται η μελλοντική τροποποίηση του κανονισμού περί κοινής αλιευτικής πολιτικής, ούτως ώστε, όταν η Ελλάδα αποφασίσει να επεκτείνει την αλιευτική ζώνη της έως τα 12 ν.μ, να διατηρηθεί η υπάρχουσα αλιευτική δραστηριότητα των Ιταλών αλιείων στην περιοχή μεταξύ 6-12 ν.μ., που σήμερα θεωρούνται διεθνή ύδατα. Ειδική αναφορά γίνεται στον αριθμό των Ιταλικών σκαφών, και στα είδη που θ' αλιεύουν, εξαιρουμένων των ειδών που αλιεύουν οι Έλληνες.

Η προαναφερόμενη γνωστοποίηση της εν δυνάμει επέκτασης στα 12 ν.μ είναι πολύ σημαντική και πρέπει να ασκηθεί κάποια στιγμή, όπως και το περικλήιστο των κόλπων.

Είναι ένα «τουβλάκι» / «λιθαράκι» στην οικοδόμηση περιβάλλοντος υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ με όλους τους θαλάσσιους γείτονες, παρά τα γνωστά προβλήματα και φυσικά ένα ισχυρό νομικό βήμα, για την αδρανολογία του ακυρώσιμου (όχι ακόμα άκυρου) μνημονίου μεταξύ Αγκυρας – Τρίπολης.

Το Μακρυγιάνναιο: Είμαστε στο Εμείς και όχι στο Εγώ, στέκει επίκαιρο και οδηγός μας.

2021 ορόσημο επανεκκίνησης σε όλα!

Της **Βασιλικής Κατσαγώνη**
Δικηγόρου Πειραιά

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ)

Το Ταμείο Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) δημιουργήθηκε για την **αντιμετώπιση μεγάλων φυσικών καταστροφών** και την εκδήλωση της ευρωπαϊκής αλληλεγγύης στις πληγείσες περιοχές της Ευρώπης. Το Ταμείο ιδρύθηκε μετά τις σοβαρές πλημμύρες που έπληξαν την Κεντρική Ευρώπη το καλοκαίρι του 2002 και για την αντιμετώπιση της έξαρσης της νόσου COVID-19, το πεδίο εφαρμογής του Ταμείου επεκτάθηκε από την 1η Απριλίου 2020, ώστε να συμπεριλάβει **σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας**.

Με το εν λόγω Ταμείο η Ευρωπαϊκή Ένωση **εκδηλώνει έμπρακτα την αλληλεγγύη της προς τους δοκιμαζόμενους πληθυσμούς** της καθώς και αυτούς των συνδεδεμένων με την Ένωση κρατών, παρέχοντας χρηματοδοτική ενίσχυση για την ταχεία επιστροφή στις κανονικές συνθήκες διαβίωσης στις πληγείσες από φυσική καταστροφή περιοχές¹. Στο μέτρο που τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία συγχρηματοδοτούν, μέσα από Επιχειρησιακά Προγράμματα της Πολιτικής Συνοχής, μέτρα πρόληψης κινδύνου καταστροφής - ενώ άλλα ενωσιακά χρηματοδοτικά εργαλεία, καλύπτουν ανθρωπιστικά τη φάση απόκρισης στη μετα-καταστροφική περίοδο, σχεδιάστηκε ένα νέο ταμείο με στόχο την ταχεία ανάνηψη της οικονομικής δραστηριότητας παρέχοντας τη γρηγορότερη δυνατή βοήθεια για δράσεις ανακούφι-

σης και κάλυψης των άμεσων αναγκών των πληγέντων πληθυσμών και συμμετέχοντας σε προσπάθειες βραχυπρόθεσμης αποκατάστασης κατεστραμμένων βασικών υποδομών².

Αναλυτικότερα, με βάση το άρθρο 175, τρίτο εδάφιο και το άρθρο 212 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), το ΤΑΕΕ ιδρύθηκε με τον **Κανονισμό (ΕΕ) 2012/2002 της 11ης Νοεμβρίου 2002** ως απάντηση στις σοβαρές πλημμύρες που έπληξαν την Κεντρική Ευρώπη το καλοκαίρι του 2002. Από τότε, έχει δοθεί υποστήριξη από το Ταμείο σε 80 φυσικές καταστροφές - μεταξύ των οποίων πλημμύρες, πυρκαγιές σε δάση, σεισμοί, καταιγίδες και ξηρασία - σε 24 διαφορετικές χώρες της Ευρώπης, συνολικού ύψους άνω των 5 δισεκατομμυρίων ευρώ.

As σημειωθεί ότι η Ελλάδα έχει υποβάλλει συνολικά 12 αιτήματα κινητοποίησης του ΤΑΕΕ (από το 2006 έως σήμερα) και έχει εξασφαλιστεί η καταβολή επιχορηγήσεων ύψους €118,2 εκατ. Περίπου, συνεισφέροντας σημαντικά τόσο στην οικονομική στήριξη άμεσων παρεμβάσεων έκτακτης ανάγκης όσο και στην αντίστοιχη ελάφρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, έχει παρέμβει στις παρακάτω περιπτώσεις:

- Μάρτιος 2006: Πλημμύρες στο Ν. Έβρου, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €9,3 εκ.
- Αύγουστος 2007: Δασικές πυρκαγιές, επιχορήγηση

1. J-C Piris, The Lisbon Treaty, A Legal and Political Analysis, Cambridge: Cambridge University Press, sixth edition, 2010, σελ. 28.

2. Βλ. Μ.Δ. Χρυσομάλλης, Η αρχή της αλληλεγγύης στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης -Έννοια, πεδίο εφαρμογής και νομική φύση, Αθήνα - Θεσσαλονίκη, Εκδ. Σάκκουλα, 2017.

ΤΑΕΕ: €89 εκ.

- Ιανουάριος 2014: Σεισμός στην Κεφαλονιά, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €3,7 εκ
- Φεβρουάριος 2015: Πλημμύρες στον Ν. Έβρου και στην Κεντρική Ελλάδα, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €9,9 εκ.
- Νοέμβριος 2015: Σεισμός στην Λευκάδα, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €1,6 εκ.
- Ιούνιος 2017: Σεισμός στην Λέσβο, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €1,4 εκ.
- Ιούλιος 2017: Σεισμός στην Κω, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €2,5 εκ.
- Φεβρουάριος 2019: Πλημμύρες στην Περιφέρεια Κρήτης, επιχορήγηση ΤΑΕΕ: €4,5 εκ.

Για να ξεκινήσει η διαδικασία επιχορήγησης, το πληγέν κράτος θα πρέπει να υποβάλει αίτηση στην Επιτροπή για συνδρομή από το ΤΑΕΕ εντός προθεσμίας 12 εβδομάδων αφότου καταστούν σαφείς οι πρώτες επιπτώσεις της καταστροφής. Στην αίτηση πρέπει να εκτιμάται η συνολική άμεση ζημία που προκλήθηκε από τη φυσική καταστροφή και ο αντίκτυπός της στον πληθυσμό, την οικονομία και το περιβάλλον, καθώς και το κόστος των απαιτούμενων μέτρων, και να αναφέρονται οποιεσδήποτε άλλες πηγές χρηματοδότησης μαζί με την υλοποίηση της ενωσιακής νομοθεσίας σχετικά με την πρόληψη του κινδύνου καταστροφών και τη διαχείριση που συνδέεται με τον χαρακτήρα της φυσικής καταστροφής. Η διαδικασία χορήγησης επιδότησης, που ακολουθείται από δημοσιονομική διαδικασία, μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες. Εν συνεχεία, μόλις διατεθούν οι πιστώσεις η Επιτροπή θα συνάψει συμφωνία με το δικαιούχο κράτος και θα προβεί

στην επιδότηση.

Βεβαίως, μετά τη μεταρρύθμιση του Ταμείου το 2014, εισήχθη η δυνατότητα των κρατών μελών να ζητούν **προκαταβολικές πληρωμές**, η χορήγηση των οποίων αποφασίζεται από την Επιτροπή και εφόσον είναι διαθέσιμοι επαρκείς πόροι. Το ποσόν της προκαταβολής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προβλεπόμενου συνολικού ποσού της χρηματοδοτικής συνεισφοράς του ΤΑΕΕ και δεν μπορεί να είναι ανώτερο από 30 εκατ. ευρώ.

Το δικαιούχο κράτος είναι αρμόδιο για τη χρησιμοποίηση του ποσού καθώς και για τον έλεγχο του τρόπου με τον οποίο αυτό δαπανάται (ωστόσο, η Επιτροπή δύναται να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους στις δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΤΑΕΕ). Αναφορικά με μέτρα επείγουσας ανάγκης, αυτά μπορούν να χρηματοδοτηθούν και αναδρομικά ώστε να καλύπτονται δράσεις από την πρώτη ημέρα της καταστροφής. Φυσικά, **η επιδότηση πρέπει να χρησιμοποιείται εντός 18 μηνών από την ημερομηνία χορήγησης της** και το δικαιούχο κράτος θα πρέπει να επιστρέψει το μέρος της επιχορήγησης το οποίο ενδεχομένως δεν χρησιμοποιήθηκε. Επίσης, έξι μήνες μετά την εκπνοή της 18μηνιας προθεσμίας θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή την έκθεση εκτέλεσης.

Όπως προειπώθηκε, εξαιτίας της πανδημίας του κο-

ρωνοϊού, στις 30 Μαρτίου 2020 ο εν λόγω Κανονισμός τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2020/461 για την ενίσχυση κρατών μελών που έχουν πληγεί σημαντικά από σοβαρή κατάσταση έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας.

Συγκεκριμένα, τόσο στην αιτιολογική έκθεση όσο και στο προοίμιο του Κανονισμού αναφέρεται ότι στην περίπτωση σοβαρών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας, η Ένωση θα πρέπει να δείχνει την αλληλεγγύη της προς τα κράτη μέλη και τον οικείο πληθυσμό, παρέχοντας χρηματοδοτική ενίσχυση για να βοηθήσει τον πληττόμενο πληθυσμό, να διευκολύνει **την ταχεία επιστροφή των πληττόμενων περιοχών σε κανονικές συνθήκες διαβίωσης και να περιορίσει την εξάπλωση λοιμωδών νόσων.**

Έως σήμερα προκαταρκτικές αιτήσεις στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλληλεγγύης λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού κατέθεσε η Ελλάδα, η Ισπανία, η Τσεχία, η Εσθονία, η Πολωνία και τα Σκόπια— ενώ η Κομισιόν είχε προηγουμένως λάβει σχετικές κοινοποιήσεις από την Ιταλία, την Αυστρία, την Ιρλανδία, τη Ρουμανία, τη Λιθουανία, το Βέλγιο και τη Λετονία.

Δωρεά ΔΣΠ στο Τζάνειο Νοσοκομείο Πειραιώς ενός φορητού αναπνευστήρα κλειστού κυκλώματος για τη ΜΕΘ

Στις 17 Ιουνίου 2020, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Σύλλογου Πειραιά **Γιώργος Σταματογιάννης** και οι Αντιπρόεδροι **Παναγιώτης Πετρόπουλος** και **Γιώργος Καραμιζάρης** συναντήθηκαν με τη Διοικήτρια του Τζανείου Νοσοκομείου κ. **Μαρία Αρβανίτη**, τον αναπληρωτή Διοικητή κ. **Ηλία Γουζούσση**, την κ. **Ειρήνη Ραλλία** διευθύντρια νοσηλευτικής υπηρεσίας, την τομεάρχη κ. **Καλλιόπη Τρίτζιου**, τον χειρουργό κ. **Βλαχάκο**, τον παιδίατρο κ. **Παπανδρέου** και τον εκπρόσωπο εργαζομένων Δ.Σ. κ. **Συνοδινό** και τους παρέδωσαν **φορητό αναπνευστήρα κλειστού κυκλώματος για τη ΜΕΘ και υγειονομικό υλικό (χειρουργικές μάσκες και αντισηπτικά)** για την

αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας COVID 19.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ ευχαρίστησε τους γιατρούς και το νοσηλευτικό προσωπικό για την προσφορά τους και εξέφρασε την διάχυτη εμπιστοσύνη που υπάρχει για την ποιότητα και τις υπηρεσίες που παρέχονται. Η δωρεά αυτή, σε συνδυασμό με την αιμοδοσία που πραγματοποιήθηκε στο αρμόδιο τμήμα του νοσοκομείου στις αρχές του μήνα, αποτελεί απόρροια του κοινωνικού χαρακτήρα και της ευαισθησίας κυρίως δικηγόρων, αλλά και δικαστών και γραμματέων, καθώς και τρίτων δωρητών.

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά με την πρωτοβουλία του αυτή συμμετέχει στην προσπάθεια προστασίας και ενίσχυσης του Εθνικού Συστήματος Υγείας και εντεύθεν της δημόσιας υγείας, συμπαρατασσόμενος στην ανάγκη έμπρακτης αλληλεγγύης στη διάρκεια της πανδημίας.

Στη συνέχεια ο αναπληρωτής Διοικητής του Νοσοκομείου ευχαρίστησε το Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά για τη δωρεά αυτή, που θα συμβάλει ουσιαστικά στην διασφάλιση της ανθρώπινης ζωής.

Παροχή Δωρεάν Διάθεσης Χώρων στο ΚΕ.ΔΙ.Π. για διεξαγωγή Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας (ΥΑΣ) Διαμεσολάβησης

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου Διαμεσολάβησης Πειραιώς (ΚΕ.ΔΙ.Π) στο πλαίσιο στήριξης του θεσμού της διαμεσολάβησης, αποφάσισε κατά την τελευταία συνεδρίασή του (16.6.2020) τη ΔΩΡΕΑΝ διάθεση των εγκαταστάσεών του για τη διεξαγωγή της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας (ΥΑΣ) Διαμεσολάβησης που αφορά στις περιπτώσεις των ιδιωτικών διαφορών, όπως αυτές

Αποφάσεις του ΔΣ του ΔΣΠ (25.6.2020)

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά σε συνεδρίασή του (μέσω τηλεδιάσκεψης) την Πέμπτη, 25/6/2020 έλαβε τις ακόλουθες αποφάσεις:

- Για το ζήτημα του νέου Δικαστικού Μεγάρου Πειραιά, να αποσταλούν επιστολές προς τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Επικρατείας, καθώς και προς τον Δήμαρχο Πειραιά, με τις οποίες να ζητείται η άποψή τους για τη λύση του κτιριακού προβλήματος των Δικαστηρίων του Πειραιά και ειδικά για τη λύση της Ραλλείου.
- Για το ζήτημα των μεγάλων καθυστερήσεων στην καταβολή των αμοιβών των δικηγόρων για παροχή νομικής βοήθειας και αυτεπάγγελτους διορισμούς, να ζητηθεί η έκτακτη σύγκληση της Ολομέλειας των Προέδρων των

Ενημέρωση Προέδρου Δ.Σ.Π: για την Ψηφιακή Δικαιοσύνη

Η παρούσα πρωτόγνωρη συγκυρία της πανδημίας, μεταξύ όλων των άλλων πτυχών της, επέφερε, επιτέλους, μεγάλη κινητοποίηση προς την κατεύθυνση της διεύρυνσης των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των Δι-

προβλέπονται σύμφωνα με το Ν. 4640/2019 (παρ.1/αρθ.6).

Μετά το πέρας της ΥΑΣ, κι εφόσον συμφωνήσουν οι ενδιαφερόμενοι να προχωρήσουν σε διαμεσολάβηση, η διεξαγωγή της θα γίνεται στο ΚΕ.ΔΙ.Π. με χρέωση €20,00/ώρα + Φ.Π.Α..

Το κέντρο παρέχει στα ενδιαφερόμενα μέρη την απαραίτητη υποδομή για τη διενέργεια διαμεσολαβήσεων σε κατάλληλους χώρους.

Για τη δέσμευση χώρου (για ΥΑΣ ή διαμεσολάβηση), οι ενδιαφερόμενοι θα μπορούν να επικοινωνούν με τη γραμματεία του ΚΕ.ΔΙ.Π. (από 10:30π.μ. έως 02:30μ.μ.) καθημερινά στο τηλέφωνο: 210.4296022 ή στέλνοντας e-mail στην ηλεκτρονική διεύθυνση: info@kedip.gr

Δικηγορικών Συλλόγων της χώρας για συνολική αντιμετώπιση του προβλήματος, με πρόταση για αγωνιστικές κινητοποιήσεις από 1^η Σεπτεμβρίου 2020, αν μέχρι τότε δεν έχει υπάρξει ικανοποιητική λύση.

- Για το ζήτημα της ενίσχυσης των δικηγόρων, λόγω της αναγκαστικής διακοπής των εργασιών τους κατά την περίοδο των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης της πανδημίας, να πραγματοποιηθούν παραστάσεις στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, στον Υπουργό Δικαιοσύνης και στον Υπουργό Επικρατείας για φορολογικά και ασφαλιστικά ζητήματα του κλάδου, στις οποίες θα κληθούν να συμμετάσχουν και τα μέλη του Δ.Σ.Π., για να προβληθεί η απαίτηση των δικηγόρων για ισότιμη αντιμετώπιση τους με τις άλλες επαγγελματικές ομάδες που έχουν ήδη λάβει οικονομική ενίσχυση και άλλες ευεργετικές ρυθμίσεις από την κυβέρνηση.

καστηρίων προς τους δικηγόρους, αλλά και προς τους πολίτες, κατά πάγιο αίτημα του συνόλου του Δικηγορικού Σώματος. Σε αυτό το πλαίσιο ενημερώνουμε τους συναδέλφους για τις ήδη ισχύουσες υπηρεσίες. Ειδικότερα:

1. Ψηφιακή Υπογραφή-Κατάθεση Δικογραφών.

Ευρίσκεται σε λειτουργία η διαδικασία ενεργοποίησης των ψηφιακών υπογραφών, για την ηλεκτρονική κατάθεση

δικογράφων μέσω του portal.olomeleia.gr για το ΣτΕ, το Ελεγκτικό Συνέδριο, για τα Πολιτικά Δικαστήρια Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Χαλκίδας και τα αντίστοιχα Διοικητικά. Η διαδικασία απόκτησης ψηφιακής υπογραφής αρχίζει με την εγγραφή στην πύλη ΕΡΜΗΣ και μετά μέσω του portal.olomeleia.gr ορίζεται συνάντηση στη Γραμματεία του ΔΣΠ στον εντεταλμένο προς τούτο υπάλληλο, προς ενεργοποίηση της ψηφιακής υπογραφής και τη λήψη οδηγιών.

2. Ηλεκτρονική λήψη αντιγράφων εκδοθεισών αποφάσεων Από ενημέρωση που είχαμε από το Πρωτοδικείο Πειραιά, καταβάλλεται προσπάθεια να ψηφιοποιηθούν οι εκδοθείσες αποφάσεις του έτους 2020. Σε άμεσο χρόνο θα υπάρξει ενημέρωση για τον τρόπο λήψης της απόφασης μέσω του solon.gr στον παραστάτη δικηγόρο.

3. Έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών

Το Πρωτοδικείο Πειραιά και με συνεχείς παρεμβάσεις του Συλλόγου μας, εκδίδει όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (32 τον αριθμό), πρωτοποριακά για όλη την Ελλάδα, ο δε τρόπος αίτησης και λήψης των πιστοποιητικών καταγράφονται αναλυτικά μέσω του solon.gr στην ιστοσελίδα του Πρωτοδικείου Πειραιά (www.protodikeio-piraeus.gr). Υπενθυμίζεται ότι τα πιστοποιητικά αυτά εκδίδονται

ατελώς για το διάστημα αναστολής των δικαστηρίων.

Παράλληλα εκδόθηκε το από 23-04-2020 κοινό δελτίο τύπου των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης:

https://mindigital.gr/archives/1381?fbclid=IwA_NMw-CpZvDIBnqORwZC76Kl4a5gr0d32vA14ALRFt3Qp35gyn7IU8P-I στο οποίο ορίζονται αναλυτικά τα πιστοποιητικά που εκδίδονται από το Πρωτοδικείο και Ειρηνοδικείο Πειραιά.

Περαιτέρω από το Εφετείο Πειραιά υπάρχει η δυνατότητα ηλεκτρονικής χορήγησης πιστοποιητικού περί αναβολών και περί καταθέσεως ή μη ενδίκων μέσων.

Ολοκληρώνοντας την ενημέρωση αυτή, και πέραν από την ευχή να επανέλθει η κανονικότητα στη ζωή και την εργασία όλων μας, εκτιμούμε ότι οι νέες αυτές ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα βοηθήσουν σημαντικά το δικηγόρο και τον πολίτη στη διεκπεραίωση των εργασιών του και θα μείνουν και μετά την πανδημία ως ένα σύγχρονο εργαλείο για την καθημερινότητα των συναδέλφων. Δέσμευσή μας αποτελεί η συνέχιση της προσπάθειας για την όσο το δυνατόν ευρύτερη χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στο χώρο της δικαιοσύνης, προς γενικότερο όφελος της λειτουργίας της.

Αναβολή της διεξαγωγής των εργασιών του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ναυτικού Δικαίου για τις 27, 28 και 29 Μαΐου 2021

Μετά τις εξαιρετικές περιστάσεις που βιώσαμε όλοι μας και σχετίζονται με την πανδημία του Covid-19 το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και η Οργανωτική Επιτροπή του Συνεδρίου αποφάσισαν να αναβάλουν περαιτέρω τη διεξαγωγή του 10^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου Ναυτικού Δικαίου για τις 27, 28 και 29 Μαΐου 2021.

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του συνεδρίου <http://imlc2020piraeus.gr/>

Ανακοινώσεις Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

Επαναλειτουργία Δικαστηρίων

Είναι κοινός τόπος, ότι τα μέτρα αντιμετώπισης της διασποράς του κορωνοϊού (COVID-19) στους χώρους λειτουργίας και απονομής της Δικαιοσύνης, έχουν δυσχεράνει υπερβολικά το έργο των Δικηγόρων και έχουν οδηγήσει την οικονομική δραστηριότητα της πλειοψηφίας αυτών, σε μέγιστη περιστολή.

Ασφαλώς, άπαντες οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, μεταξύ αυτών δε και ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιώς, επιδεικνύοντας ευθύνη και προνοητικότητα, έσπευσαν εξ αρχής να ζητήσουν την λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της διαφαινόμενης επιδημίας και να προτείνουν, αλλήλα και να υποστηρίξουν τα μέτρα αυτά.

Ωστόσο, όπως εύκολα διαπιστώνεται, οι ρυθμίσεις λειτουργίας των δικαστικών υπηρεσιών που προκρίθηκαν με τις αποφάσεις των αρμοδίων φορέων και ο τρόπος εφαρμογής τους, η επιτυχία των οποίων θα κριθεί στον κατάλληλο χρόνο, δημιούργησαν ένα πανθομολογούμενο ζήτημα γραφειοκρατικής δυσλειτουργίας, που για να ξεπεραστεί, χρειάζεται η συμβολή, συνδρομή και κατανόηση όλων των εμπλεκόμενων παραγόντων.

Οι Δικηγόροι, τελικοί αποδέκτες των συνεπειών αυτής της δυσλειτουργίας, πράγματι εξέφρασαν τη δυσαρέσκεια τους, σε κάθε περίπτωση που διαπίστωναν, ότι η επίκληση του έκτακτου νομικού πλαισίου δεν έτεινε

προς το λόγο της θεσπίσεως του, αλλήλα γινόταν αυτοσκοπός, κάτι που ασφαλώς δεν μπορεί να χαρακτηρίσει τη συμπεριφορά και λειτουργία του συνόλου των Δικαστικών Υπαλλήλων και Υπηρεσιών, ωστόσο παρατηρήθηκε και προκάλεσε παρεμβάσεις των οργάνων του Συλλόγου μας.

Δυσaréσκεια, που εκφράστηκε από Δικηγόρους, πιθανόν ατυχώς, με αναρτήσεις και διαλόγους σε κλειστές ομάδες μέσων κοινωνικής δικτύωσης, δεν αποτελεί στοιχείο ούτε πρόσφορο, ούτε επιδεκτικό σχολιασμού από το Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιώς, πολύ δε περισσότερο, εφόσον πρόκειται για ασεϊσμούς, έστω καθ' υπερβολήν.

Εν κατακλείδι, πάγια και διαπιστωμένη θέση και στάση του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς και των μελών του είναι ο σεβασμός του εκάστοτε ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, αλλήλα και της εργασιακής θέσεως και ιδιότητας όλων όσων συμμετέχουν στους χώρους λειτουργίας και απονομής της Δικαιοσύνης, έχοντας ως παραδοχή, ότι η ουσιαστική συνεργασία και συμβολή όλων μας είναι απαραίτητη, όχι προς εξυπηρέτηση ατόμων, αλλήλα προς αρωγή του θεσμού της Δικαιοσύνης, την οποία υπηρετούμε.

Πειραιάς, 30 Ιουνίου 2020

Η Ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, στα πλαίσια των καταστατικών σκοπών του, που είναι, μεταξύ άλλων, η υπεράσπιση των αρχών του κράτους δικαίου και η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της Δικαιοσύνης, **εκφράζει την ανησυχία του για τα παρατηρούμενα επαναλαμβανόμενα φαινόμενα παρέμβασης δημόσιων αξιωματούχων σε εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις.**

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά είναι διαχρονικά αντίθετος σε τέτοια φαινόμενα, τα οποία παραβιάζουν θεμελιώδεις αρχές του κράτους δικαίου, συνταγματικές επιταγές και συγκεκριμένες νομοθετικές διατάξεις, στηρίζει δε αταλάντευτα την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης απέναντι στους φορείς της νομοθετικής και της εκτελεστικής εξουσίας.

Πειραιάς, 8 Ιουλίου 2020

Επιμέλεια της
Μαρίας Σταματογιάννη
Συμβούλου ΔΣΠ

CCBE

Καθ' όλη τη διάρκεια των περιοριστικών μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας του Covid-19 ο Πανευρωπαϊκός Σύλλογος Δικηγορικών Συλλόγων έχει επιστήσει την προσοχή των οργάνων της ΕΕ στην αδιάλειπτη διαφύλαξη των αρχών του κράτους δικαίου, την αποτελεσματική και επαρκή πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη και την υποστήριξη των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δικηγόροι στην Ελλάδα δυστυχώς δεν είναι τοπική ιδιομορφία, αλλά παρατηρούνται σε διάφορους βαθμούς σε όλη την Ευρώπη.

Στις **15 Μαΐου 2020** δημοσιεύτηκε επίσημη δήλωση της CCBE, με την οποία διαπιστώνεται ότι λόγω των έκτακτων μέτρων που λαμβάνουν οι κυβερνήσεις των κρατών μελών αλλά και της αντικειμενικής δυσκολίας των κοινοβουλίων να συνεδριάσουν «με φυσική παρουσία» ελλοχεύει αφενός κίνδυνος κατάχρησης της συγκέντρωσης εξουσίας αφετέρου ο κίνδυνος εξοικείωσης της κοινής γνώμης με την απουσία ελέγχου και εξισορρόπησης της κρατικής εξουσίας. Η CCBE καλεί την ΕΕ σε επαγρύπνηση για φαινόμενα κατάχρησης ή συγκέντρωσης εξουσίας πέραν των ορίων της αναγκαιότητας και αναλογικότητας για την διασφάλιση των επιδιωκόμενων σκοπών (περιορισμός της πανδημίας, υποστήριξη των υγειονομικών δομών και αντιμετώπιση της οικονομικής ύφεσης), καθώς σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να υπονομευτούν η διάκριση

CCBE Statement about systemic risks for the Rule of Law in times of the pandemic
14/05/2020

των εξουσιών, οι αρχές του κράτους δικαίου και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Αναφέρονται ενδεικτικές δικλίδες δικαιοπολιτικής ασφάλειας, που θα πρέπει να τηρούνται πάντα, όπως η έγκριση των έκτακτων μέτρων από τα κοινοβούλια σε σύντομο χρονικό διάστημα, η απολύτως ορισμένη και περιορισμένη διάρκεια των έκτακτων μέτρων, τήρηση του απολύτως αναγκαίου και προσήκοντα χαρακτήρα των εκάστοτε μέτρων, ο δικαστικός έλεγχος όλων των πράξεων της εκτελεστικής εξουσίας. Το δελτίο καταλήγει με τις εξής διαπιστώσεις:

- Ότι δυστυχώς σε κανένα κράτος μέλος δεν είχε προβλεφθεί σχέδιο εκτάκτου ανάγκης που να εγγυάται την απρόσκοπτη λειτουργία του δικαστικού συστήματος και καλεί τις κυβερνήσεις και τα κοινοτικά όργανα να καταστρώσουν τέτοια σχέδια για το μέλλον
- Ότι ο ρόλος των δικηγόρων ως συλλειτουργών της δικαιοσύνης και αρωγών των πολιτών στην ενάσκηση των δικαιωμάτων τους είναι αδιαπραγμάτευτος και, ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν ότι, όποιες κι αν είναι οι συνθήκες, οι δικηγόροι δεν θα παρεμποδίζονται με κανέναν τρόπο στην άσκηση των καθηκόντων τους.

Στις **20 Μαΐου 2020** δημοσιεύθηκε Δελτίο Τύπου, με το οποίο καλούνται τόσο τα κράτη μέλη όσο και τα ευρωπαϊκά όργανα: (α) να εξασφαλίσουν την πλήρη επαναλειτουργία των δικαστικών συστημάτων με παράλληλη τήρηση των υγειονομικών μέτρων ασφαλείας, (β) να επενδύσουν όλως κατεπειγόντως στη Νομική Βοήθεια και εν γένει στις υποδομές (διαδικασίες και φορείς) που αφορούν την απονομή δικαιοσύνης (γ) να ενισχυθούν οι δικηγόροι και να εν γένει η ευχέρεια πρόσβασης στο δικαστικό σύστημα, τονίζοντας ότι πρέπει να προβληφθούν συγκεκριμένες οικονομικές ενισχύσεις και φορολογικές ελαφρύνσεις για τους δικηγόρους και δικηγορικές εταιρείες. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στους ατομικά δραστηριοποιούμενους δικηγόρους και τις μικρές και μεσαίες δικηγορικές εταιρείες που επλήγησαν καθοριστικά από τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης (άνω του 25% των Ευρωπαίων δικηγόρων).

Χαρακτηριστικά ο **Πρόεδρος της CCBE, Ranko Pelicarić**, δήλωσε ότι όλοι πρέπει πάντοτε να έχουν πρόσβαση στη Δικαιοσύνη. Καθένας, ακόμα και οι πλέον ευπαθείς ομάδες, δικαιούνται νομική συνδρομή και να μπορούν να βρουν το δίκιο τους σε εύλογο χρονικό διάστημα. Η υγειονομική κρίση δεν επιτρέπεται να αποβεί εις βάρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων των πολιτών.

Το Δελτίο Τύπου συνοδεύεται από επιστολή εξειδίκευσης των προβλημάτων, στην οποία αναδεικνύεται ότι στη διάρκεια του περιορισμού ακυρώθηκαν και αναβλήθηκαν χιλιάδες υποθέσεις με αποτέλεσμα την αναστολή ή και κατάργηση του δικαιώματος πρόσβασης στη δικαιοσύνη και των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Το δικαίωμα στη δίκαιη δίκη, που περιλαμβάνει και την έκδοση απόφασης σε εύλογο χρόνο και κατοχυρώνεται τόσο στην ΕΣΔΑ όσο και στον Ευρωπαϊκό Χάρτη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, επλήγη δραματικά κι αυτό δεν πρέπει να είναι ανεκτό στον ευρωπαϊκό δικανικό

χώρο. Η CCBE ζητά να αναγνωριστεί ότι η πρόσβαση στη δικαιοσύνη είναι πρωταρχικό καθήκον του κράτους που δεν πρέπει να κάμπτεται επ' ουδενί το δε δικαστικό σώμα πρέπει να επανέλθει άμεσα σε πλήρη λειτουργία

Council of Bars and Law Societies of Europe
The voice of European lawyers
Non profit & not for sale
Association of non-profit organisations

PRESS RELEASE
The CCBE sounds the alarm bell for justice in Europe
2020/0228

από την πρώτη κίθλας φάση της επαναφοράς στην κανονικότητα, δεδομένου ότι συνιστά εκ των ων ουκ άνευ για τη διαφύλαξη των δικαϊκών θεσμών και την οικονομική ανάκαμψη.

Περαιτέρω η CCBE τονίζει τη σπουδαιότητα της ασφαλούς φυσικής πρόσβασης για όλους στη δικαιοσύνη συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης των δικηγόρων στις φυλακές. Καλεί τα όργανα της ΕΕ να υιοθετήσουν ενιαίους κανόνες για τις περιπτώσεις όπου δεν απαιτείται φυσική παρουσία στο δικαστήριο, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη δημοσιότητα, το απόρρητο της επικοινωνίας των εντολίων με το δικηγόρο τους και άλλες εγγυήσεις δίκαιης δίκης. Προκειμένου να ανταποκριθούν στον όγκο των υποθέσεων που αναγκαστικά επαναπροσδιορίζονται, θα πρέπει η ΕΕ και τα κράτη μέλη να διαθέσουν πόρους και ανθρώπινο δυναμικό για την διεκπεραίωση των δικογραφιών και την αποσυμφόρηση των δικαστηρίων το συντομότερο δυνατό. Παράλληλα, θα πρέπει να αυξηθούν τα κονδύλια για τη Νομική Βοήθεια, προκειμένου να καλυφθεί ο ολοένα και μεγαλύτερος λόγω της πανδημίας πληθυσμός που βρίσκεται σε οικονομικά ευάλωτη θέση. Γίνεται ειδική μνεία στην επιτακτική ανάγκη οικονομικής ενίσχυσης των δικηγόρων, δεδομένου ότι χωρίς αυτούς (ειδικά τους ατομικά δραστηριοποιούμενους ή τα μικρά σχήματα) παρεμποδίζεται ο πολίτης (ιδιαίτερα ο οικονομικά-κοινωνικά ασθενέστερος) από την πρόσβαση στη δικαιοσύνη – τη στιγμή που όλοι οι άλλοι συντε-

λεστές του συστήματος απονομής δικαιοσύνης (δικαστές, εισαγγελείς, αστυνομία, σωφρονιστικοί) χρηματοδοτούνται από το κράτος. Σε περιπτώσεις κρίσης,

όπως η προκείμενη πανδημία, οι υπερασπιστές των οικονομικά και κοινωνικά ασθενέστερων πλήττονται βάνουσα και αν δεν ενισχυθούν επαρκώς οι δικηγόροι (με απευθείας οικονομική στήριξη και φορολογικές ελαφρύνσεις), διακυβεύεται η «ισότητα των όπλων»

των παραγόντων της δίκης. Η εξασφάλιση της πρόσβασης σε δικηγόρο για όλους είναι καθήκον του κράτους και πρέπει, εκτός από την αύξηση των κονδυλίων, να εξεταστεί έστω και κατ' εξαίρεση το ενδεχόμενο να προκαταβάλλονται στους δικηγόρους οι αμοιβές νομικής βοήθειας.

Επί του πιεστηρίου: Στην διαδικτυακή Ολομέλεια της 26.06.2020, έγινε δεκτό το αίτημα της Ελληνικής Αντιπροσωπείας, **με επικεφαλής τον Νικόλαο Β. Κουτκιά**, να παρέμβει η CCBE υπέρ της ασκηθείσας προσφυγής της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων στην Επιτροπή Κοινωνικών Δικαιωμάτων του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος

Επιμέλεια: του Πέτρου Λακούτση

Αποφάσεις της 29.5.2020

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε στις 29.5.2020 στην Αθήνα, υπό την Προεδρία του Προέδρου, Δημήτρη Βερβεσού, και με τη συμμετοχή Προέδρων και μέσω τηλεδιάσκεψης, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

1. Εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θεσμοθέτηση προτάσεων του δικηγορικού σώματος ως προς την επα-

ναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων και ιδίως:

- Την δυνατότητα λήψης ένορκων βεβαιώσεων ενώπιον δικηγόρου για όλες τις πολιτικές υποθέσεις,
- Την διατήρηση της προφορικότητας στις ειδικές διαδικασίες,

- Την οίκοθεν

επαναφορά, κατά χρονική σειρά, των υποθέσεων, που ματαιώθηκαν κατά τη διάρκεια της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων και χωρίς ανάγκη νέων επιδόσεων,

- Την λήψη πρώτης αναβολής των υποθέσεων χωρίς σπουδαίο λόγο και χωρίς καταβολή αναβολόσημου και τη δυνατότητα λήψης δεύτερης αναβολής για σπουδαίο λόγο,

- Την αναδρομική «κάλυψη» της αναστολής προθεσμιών, νομικών, δικαστικών και εξωδικαστικών, που διέδραμαν, κατά τη διάρκεια της αναστολής λειτουργίας των Δικαστηρίων.

Η Ολομέλεια προς διευκόλυνση των συναδέλφων εκπόνησε οδηγό εξειδίκευσης των νέων διατάξεων και εκπονεί σχέδια αναγκαίων εγγράφων.

2. Η Ολομέλεια εμμένει στο διεκδικητικό πλαίσιο, ως προς την οικονομική στήριξη του κλάδου και την διεύρυνση της δικηγορικής ύλης, όπως αυτό καθορίστηκε στην από 22.5.2020 απόφασή της.

3. Ευχαριστεί τους βουλευτές εκείνους, τόσο της συμπολίτευσης όσο και της αντιπολίτευσης, που στήριξαν με πρωτοβουλίες τους και παρεμβάσεις τους τα αιτήματα του κλάδου και ιδίως το θέμα της καταβολής αποζημίωσης ειδικού σκοπού 800 ευρώ στους δικηγόρους.

4. Συνεχίζει τις διεκδικητικές δράσεις της με συνεχείς παρεμβάσεις προς τους πολιτικούς αρχηγούς, τους βου-

λευτές και τους κοινωνικούς φορείς για την περαιτέρω στήριξη και ανάδειξη των αιτημάτων του κλάδου.

5. Αναμένει τις αποφάσεις της Κυβέρνησης επί των θεμάτων που τέθηκαν κατά τη συνάντηση αντιπροσωπείας της

Ολομέλειας με τον Υπουργό Επικρατείας Γ. Γεραπετρίτη και ιδίως τα ζητήματα της καταβολής της αποζημίωσης ειδικού σκοπού, της κατάρτησης, άλλως μείωσης, του ΦΠΑ στις δικαστηριακές υπηρεσίες, της επέκτασης του ορίου απαλλαγής από ΦΠΑ για εισοδήματα άνω των 10.000 ευρώ, της άμεσης καταβολής του χορηγήματος ΟΑΕΔ στους συναδέλφους, της ταχείας εκκαθάρισης και καταβολής των αμοιβών νομικής βοήθειας, της ένταξης των όλων δικηγόρων στο καθεστώς της επιστρεπτέας προκαταβολής φόρου και όχι μόνο αυτών που απασχολούν τουλάχιστον ένα άτομο ως προσωπικό, της μη καταβολής, άλλως της αναλογικής μείωσης του τέλους επιτηδεύματος για το έτος 2020, της θεσμοθέτησης πιστοποιητικού βαρών στις εμπράγματα και σε ενοχικές δικαιοπραξίες.

6. Η Ολομέλεια θα συνέλθει σε νέα συνεδρίαση εντός των επόμενων 15 ημερών για να εκτιμήσει εκ νέου την κατάσταση και να καθορίσει την περαιτέρω στάση της.

Αποφάσεις της 8.5.2020

Η Ολομέλεια των Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, που συνεδρίασε σήμερα, 8.5.2020, υπό την Προεδρία του Προέδρου Δημήτρη Βερβεσού, με τηλεδιάσκεψη, εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση:

A. Από την έναρξη της πανδημίας μέχρι και σήμερα, οι δικηγόροι, όπως και οι λοιποί επιστήμονες, οι οποίοι έχουν πληγεί ιδιαίτερα από την υγειονομική αυτή κρίση, λόγω της αναστολής ή του περιορισμού λειτουργίας υπηρεσιών των περιοριστικών μέτρων που ελήφθησαν για την ασφαλή άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων αλλά και αυτών για τον περιορισμό της μετακίνησης των πο-

λιτών, δεν έχουν λάβει οποιαδήποτε οικονομική στήριξη από την Πολιτεία, μέσω της προβλεπόμενης αποζημίωσης ειδικού σκοπού, παρά το γεγονός ότι την αποζημίωση αυτή έχουν λάβει χιλιάδες ελεύθερων επαγγελματιών και αυτο-

απασχολημένων, χωρίς να υφίσταται κανένας δικαιολογητικός λόγος για τη δυσμενή αυτή εις βάρος μας μεταχείριση.

Η μόνη οικονομική παροχή της Πολιτείας προς δικηγόρους και λοιπούς επιστημονικούς κλάδους αφορά στο ποσό των 600 ευρώ, που τελικώς χορηγήθηκε μετά την κατάργηση του προγράμματος «τηλεκατάρτισης» επιστημόνων, και το οποίο (ποσό) δεν έχει ακόμη καταβληθεί στο σύνολο των δικαιούχων. Με βάση τα ανωτέρω, και για την οικονομική στήριξη του κλάδου, το δικηγορικό σώμα ζητά:

Την άμεση υλοποίηση της κυβερνητικής δέσμευσης για την χορήγηση αποζημίωσης ειδικού σκοπού για το μήνα Μάιο, ύψους 800 ευρώ, στους επιστημονικούς κλάδους, σύμφωνα και την πρόσφατη από 2.4.2020, από το βήμα της Βουλής, ρητή εξαγγελία του Πρωθυπουργού, με την έκδοση της προβλεπόμενης κοινής υπουργικής απόφασης.

Την άμεση καταβολή του ποσού των 600 ευρώ σε

όσους δικαιούχους μέχρι σήμερα δεν έχει καταβληθεί και την επίλυση των προβλημάτων που ανέκυψαν, σε περιπτώσεις λανθασμένης καταβολής, έτσι ώστε ο κάθε δικαιούχος να λάβει το ποσό που πραγματικά δικαιούται.

Την κατάργηση άλλως μείωση του συντελεστή ΦΠΑ για τις δικαστηριακές παραστάσεις και την απαλλογή από την υποχρέωση υπαγωγής στον ΦΠΑ για εισοδήματα μέχρι του ποσού των 25.000 ευρώ.

Την μείωση, κατά 40%, του μισθώματος της επαγγελματικής στέγης και για το μήνα Μάιο, καθώς επίσης

και τη μείωση, κατά 40%, του μισθώματος φοιτητικής στέγης, τέκνων δικηγόρων, που σήμερα δεν καλύπτονται από την ισχύουσα ρύθμιση.

Την απαλλογή των δικηγόρων από το τέλος επιτηδεύματος τρέχοντος έτους, άλλως τη δραστική

μείωσή του, αναλογικά με βάση το εισόδημα.

Την ένταξη των δικηγόρων σε προγράμματα επιδότησης για κεφάλαιο επανεκκίνησης των δικηγορικών τους γραφείων, καθώς επίσης και τη δανειοδότησή τους με κρατική στήριξη, όπως προβλέπεται και για τους λοιπούς ελεύθερους επαγγελματίες. Όπως έχουμε τονίσει, κατ'επανάληψη, θεωρούμε ότι η οικονομική στήριξη των δικηγόρων, δεν είναι μόνο οικονομικό θέμα, αλλά είναι, κυρίως, ζήτημα αξιοπρέπειας και διασφάλισης του αναγκαίων όρων για την ορθή επιτέλεση του θεσμικού μας ρόλου.

B. Είναι προφανές ότι, από την επαναλειτουργία των δικαστηρίων, πέραν των θεμάτων, που συνδέονται με την ασφαλή λειτουργία τους, εγείρονται και σημαντικά ζητήματα, δικονομικά ή άλλα, ως αποτέλεσμα της αναστολής λειτουργίας τους, τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με λυσιτελή τρόπο για την ορθή απονομή της δικαιοσύνης και την αποφυγή απόληξης των δικαιωμάτων των πολιτών.

Στα πλαίσια του διαλόγου, που έχει αναπτυχθεί για τη σταδιακή επαναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων, η Ολομέλεια:

α. Εκφράζει την κατηγορηματική αντίθεσή της στην επέκταση της έγγραφης διαδικασίας και στις ειδικές διαδικασίες. Η προφορικότητα της ακροαματικής διαδικασίας δημιουργεί εκέγγυα ασφαλέστερης δικανικής κρίσης, σε σχέση με την έγγραφη αποδεικτική διαδικασία, η οποία στηρίζεται σε μαρτυρικές καταθέσεις, μέσω της λήψης ένορκων βεβαιώσεων, χωρίς την δυνατότητα υποβολής ερωτήσεων εκ μέρους του αντιδίκου μέρους.

Παράλληλα, η έγγραφη διαδικασία δημιουργεί σειρά διαδικαστικών και αποδεικτικών ζητημάτων, λαμβανομένων υπόψη των προθεσμιών κατάθεσης προτάσεων, προσθήκης – αντίκρουσης και κλήτευσης για τη λήψη ένορκης βεβαιώ-

ωσης, φαλκιδεύει τα δικαιώματα των διαδίκων, δημιουργεί γραφειοκρατία και αυξάνει το κόστος για τα διάδικα μέρη.

Τέλος, ουδεμία ουσιαστική συμβολή έχει στην προστασία της δημόσιας υγείας, δεδομένου ότι οι μάρτυρες αντί να «συνωστίζονται» στο ακροατήριο, θα στοιβάζονται στις μικρές αίθουσες υπηρεσίας των Ειρηνοδικείων για την λήψη ενόρκων βεβαιώσεων.

β. Εκφράζει, επί της αρχής, τη σύμφωνη γνώμη της επί του από 8.5.2020 σχεδίου προτάσεων για την επαναλειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων και επιφυλάσσεται να υποβάλει πιο συγκεκριμένες παρατηρήσεις, επ' αυτού. Το εν λόγω πλαίσιο επαναλειτουργίας των πολιτικών δικαστηρίων προβλέπει, μεταξύ άλλων:

Την αναστολή όλων των προθεσμιών, νόμιμων, δικαστικών, καταχρηστικών, ουσιαστικών, αναβλητικών και παραγραφών.

Την οίκοθεν, με ευθύνη των γραμματειών των οικείων Γραμματειών και αζημίως (εκ του πινακίου) επαναφορά των υποθέσεων, που ματαιώθηκαν λόγω της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων.

Την παράταση όλων των προθεσμιών για την κατάθεση προτάσεων στη νέα τακτική διαδικασία.

Την άμεση προώθηση της δυνατότητας για την ηλεκτρονική κατάθεση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων,

στα δικαστήρια της χώρας, λαμβανομένων υπόψη ιδίως των χιλιάδων αποφάσεων που έχουν εκδοθεί, κατά το χρόνο της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων, και του συνωστισμού που αναμένεται να παρατηρηθεί στις οικείες γραμματείες.

Την ανάγκη διαχωρισμού των πινακίων των ειδικών διαδικασιών (τουλάχιστον ανά 30 λεπτά), προς αποφυγή συγχρωτισμού και την προηγούμενη ενημέρωση των διαδίκων από τις Γραμματείες για την κατάρτιση του οικείου πινακίου.

Την μη υποχρέωση καταβολής τόκων υπερημερίας

και επιδικίας για το χρονικό διάστημα της αναστολής λειτουργίας των δικαστηρίων.

Την δυνατότητα λήψης ένορκης βεβαίωσης ενώπιον δικηγόρου, προς αντιμετώπιση του προβλήματος συγχρωτισμού στα οικεία τμήματα των Ει-

ρηνοδικείων της χώρας.

Την παράταση της προθεσμίας για την υποχρεωτική υπαγωγή διαφορών στη διαμεσολάβηση.

Γ. Η παρούσα συγκυρία, ανέδειξε με τον πλέον εμφανή τρόπο την ανάγκη της όσον το δυνατόν ταχύτερης ολοκλήρωσης της ψηφιακής / ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και ήδη στην κατεύθυνση αυτή έχουν δρομοποιηθεί οι σχετικές διαδικασίες, ιδίως στη χορήγηση ψηφιακών υπογραφών σε όλους τους Δικηγόρους, δικαστικούς λειτουργούς, στην έκδοση ψηφιακών πιστοποιητικών.

Επιβάλλεται η ολοκλήρωση των διαδικασιών ηλεκτρονικής δικαιοσύνης και δη της ταχείας ολοκλήρωσης της Β' φάσης του ΟΣΔΥ-ΠΠ, όπως λεπτομερώς αναφέρεται στην προηγούμενη απόφαση της Ολομέλειας.

Δ. Το δικηγορικό σώμα, με αίσθημα κοινωνικής ευθύνης, θεωρεί ότι, στην παρούσα δύσκολη οικονομική και κοινωνική συγκυρία, επιβάλλεται η ενίσχυση του θεσμού της νομικής βοήθειας, λαμβάνοντας υπόψη ότι στο επόμενο διάστημα η πρόσβαση των πολιτών στη δικαιοσύνη θα καταστεί ιδιαίτερα δυσχερής, λόγω των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού, με αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι συμπολίτες μας να ζητούν την ένταξή τους στον προστατευτικό θεσμό της νομικής βοήθειας.

Προς τούτο, το δικηγορικό σώμα κρίνει ως αναγκαία

την ποιοτική αναβάθμιση του θεσμού και την οικονομική του στήριξη, πέραν των εθνικών και με ευρωπαϊκούς πόρους. Ο θεσμός πρέπει να ενταχθεί στην χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επανεκκίνηση της οικονομίας, όπως επιτάσσει, άλλωστε, και η επιβαλλόμενη αλληλεγγύη προς τους οικονομικά αδύναμους πολίτες.

Καλούμε το ΤΑΧΔΙΚ να ολοκληρώσει στο συντομότερο χρονικό διάστημα την καταβολή των εκκαθαρισθέντων αποζημιώσεων στους δικαιούχους δικηγόρους.

Ε. Πάγιο αίτημα του δικηγορικού σώματος είναι η καταβολή του βοηθήματος ανεργίας από τον ειδικό λογαριασμό του ΟΑΕΔ, που αποτελείται από εισφορές που καταβάλλουν αποκλειστικά οι δικηγόροι από το 2011.

Από το απαντητικό έγγραφο του Διοικητή του ΟΑΕΔ, σε απάντηση σχετικής επιστολής της Ολομέλειας, προκύπτει ότι ο ΕΦΚΑ δεν έχει αποδώσει στον ΟΑΕΔ το σύνολο του ποσού που έχει εισπράξει για την αιτία αυτή.

Η Ολομέλεια ζητά λογοδοσία επί του θέματος αυτού από τον Διοικητή του ΕΦΚΑ και επιφυλάσσεται για την άσκηση κάθε νόμιμου δικαιώματος, ποινικού ή άλλου.

ΣΤ. Η προστασία της πρώτης κατοικίας αποτελεί μείζον κοινωνικό ζήτημα και ως τέτοιο θα πρέπει να αντιμετωπίζεται.

Η Ολομέλεια κρίνει ότι γίνεται σε σωστή κατεύθυνση η κυβερνητική απόφαση για την παράταση της προστασίας της πρώτης κατοικίας από τους πλειστηριασμούς μέχρι 31.7. 2020, ικανοποιώντας, έστω εν μέρει, ένα πάγιο αίτημα του δικηγορικού σώματος αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας.

Το δικηγορικό σώμα, στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την εκπνοή της προστασίας, θα επεξερ-

γαστεί, σε συνεργασία με τους λοιπούς κοινωνικούς φορείς, συγκεκριμένες προτάσεις στην κατεύθυνση της ουσιαστικής βελτίωσης των ρυθμίσεων του ν. 4605/2019, ώστε να υπάρξει ένα δίκαιο και ηλυσίτελές πλαίσιο προστασίας, που θα ισορροπεί τα αντιτιθέμενα συμφέροντα και θα διασφαλίζει τα συμφέροντα των καλόπιστων οφειλετών και εν γένει την κοινωνική συνοχή.

Ζ. Η Ολομέλεια, σε συνέχεια προηγούμενης απόφασής της, ζητά την άμεση εκπλήρωση όλων των οικονομικών υποχρεώσεων του ΕΦΚΑ προς τους δικηγόρους, ιδίως την άμεση αποπληρωμή των ληξιπρόθεσμων οφειλών υγειονομικής περίθαλψης, την επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, την άμεση εξόφληση των αμοιβών των συνεργαζόμενων δικηγόρων χωρίς κανένα συμψηφισμό σε όσους δεν οφείλουν ή έχουν ρυθμίσει τις οφειλές τους, την επίσπευση της εκκαθάρισης των εισφορών ΕΦΚΑ 2019.

Η Ολομέλεια αποφάσισε να ασκηθούν αγωγές κατά του ΕΦΚΑ και θα συντάξει σχέδιο δικογράφων για την δικαστική διεκδίκηση των οφειλόμενων ποσών προς χρήση από τους δικαιούχους.

Επίσης, ζητά την παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης του β' σταδίου της ρύθμισης του ν. 4611/2019 μέχρι 31.12.2020, την αναστολή της καταβολής εισφορών στο ΕΤΕΑΕΠ μέχρι την οριστική διευθέτηση των ειδοποιητηρίων με τις σωστές εισφορές και τις εκπτώσεις στα πρότυπα αυτών του ΕΦΚΑ και την ενεργοποίηση της πλατφόρμας επιλογής ασφαλιστικών κατηγοριών ώστε να παρασχεθεί εκ νέου η δυνατότητα επιλογής, λόγω των νέων οικονομικών δεδομένων, χαμηλότερης ασφαλιστικής κλάσης για φέτος.

Ο δεύτερος τόμος του βιβλίου των άρθρων του **Δημήτρη Σταθακόπουλου «Το Προβλεπτό και το απρόβλεπτο στις Ελληνο-Τουρκικές σχέσεις»** έρχεται να συμβάλει, σε μια περίοδο γεμάτη ένταση, αφενός, στη διαμόρφωση μιας καλύτερης αντίληψης γύρω από τα διαχρονικά ελληνοτουρκικά προβλήματα, και αφετέρου, στη συνειδητοποίηση της ανάγκης για μια συστηματικότερη προσπάθεια κατανόησης και αντιμετώπισης της αυταρχικής νοοτροπίας της τουρκικής ηγεσίας που τα προξενεί, θεωρώντας τα πλήρως προβλέψιμα. Εξάλλου αυτά που πιθανολογεί τελικά υλοποιούνται. Πώς μπορούμε πλέον να επικαλούμαστε απρόβλεπτο;

Καλωσορίζουμε, το νέο τόμο και ευχόμαστε να πετύχει το στόχο για τον οποίο προορίζεται. [...]

(Απόσπασμα από την πρόλογο της έκδοσης).

του **Θωμά Σταμόπουλου**
Δικηγόρου Πειραιά

Το σύστημα διεξαγωγής της πολιτικής δίκης, με το νέο Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Κατά γενική ομολογία το σύστημα διεξαγωγής της πολιτικής δίκης, το οποίο εισήγαγε ο νέος Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, έχει αποτύχει παντελώς και έχει δημιουργήσει πάμπολλα προβλήματα, με αποκορύφωμα την καθυστέρηση στην εκδίκαση των υποθέσεων.

Δεν χρειάζεται, να υπεισέλθουμε σε λεπτομερή ανάλυση των παραπάνω προβλημάτων, τα οποία λίγο-πολύ όλοι οι παροικούντες στην Ιερουσαλήμ τα γνωρίζουμε.

Ευελπιστούμε, ότι οι αρμόδιοι του Υπουργείου μας θα έχουν αντιληφθεί τα πολυάριθμα ζητήματα και κυρίως οξεία προβλήματα, τα οποία έχει δημιουργήσει ο ατελής τρόπος, κατά τον οποίο εκδικάζονται οι πολιτικές υποθέσεις και θα φροντίσει, κατά την γνώμη, πάντοτε, του γράφοντος, να επανεισάγει το παλαιό σύστημα συζήτησεως, δηλαδή με την κατάθεση του κάθε δικογράφου, αυτομάτως να ορίζεται δικάσιμος από την Γραμματεία του Δικαστηρίου και οι προτάσεις των διάδικων πλευρών να κατατίθενται στην Έδρα.

Πρέπει, να γίνει αντιληπτό, ότι η Δικαιοσύνη επιτάσσεται εκ των πραγμάτων, να μην έχει γραφειοκρατία.

Γνώση Βιοτικών Δεδομένων

Με αφορμή πρόσφατες δικαστικές εμπειρίες ο γράφων θεωρεί, ότι υπέχει επαγγελματική υποχρέωση, προς ενημέρωση, τόσο των αγαπητών συναδέλφων του, όσο και των αξιότιμων Δικαστών και Εισαγγελέων, οι οποίοι, πιθανώς, να διαβάσουν την παρούσα στήλη, να αναφέρει τα ακόλουθα:

1. Ειρηνοδίκης υπηρετούσα στο Ειρηνοδικείο Περιστερίου

θεώρησε, ότι η πρόσληψη συνηγόρου και όχι η πρόσληψη Δικηγόρου μέσω του θεσμού της νομικής βοήθειας, αποτελεί τεκμήριο οικονομικής δυνατότητας από πλευράς αιτούντος την υπαγωγή του στις διατάξεις του Ν.3869/2010 και, ως εκ τούτου, απέρριψε, χρησιμοποιώντας την παραπάνω επίκληση δίκην επάλληλης αιτιολογίας, ένδικη αίτηση, την οποία είχε υποβάλει στο παραπάνω Δικαστήριο πελάτης του γράφοντος!!!!

2. Πρωτοδίκης Πειραιώς απέρριψε αίτηση, την οποία υπέβαλε πελάτης του γράφοντος με αντικείμενο την επιβολή συντηρητικής κατασχέσεως σε ακίνητη περιουσία αντιδίκου χρεωφειλέτη του, με το σκεπτικό, ότι το υπό δικαστική δέσμευση ακίνητο ήταν, ήδη, κατασχεμένο και υποθηκευμένο και, ως εκ τούτου, δεν συνέτρεχε λόγος υπάρξεως κατεπείγοντος!!!!...

3. Δικαστής υπηρετούσα στο Πρωτοδικείο Πειραιώς θεώρησε, ότι πελάτης ασφαλιστικής εταιρείας, ο οποίος είχε καταβάλει τα αναλογούντα ασφάλιστρα στον ασφαλιστικό πράκτορα της, ο οποίος παρέλειψε υπαιτίως, να τα καταβάλει σε αυτήν, με αποτέλεσμα να τον αφήσει ασφαλιστικά ακάλυπτο, ήταν συνυπαίτιος του διοικητικού προστίμου, το οποίο του υπεβλήθη, σχετικώς, όταν το Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητό του κατελήφθη κυκλοφορούν ανασφάλιστο και μάλιστα σε ποσοστό 30%, με αποτέλεσμα να του απομειώσει την απαίτηση, την οποία είχε για την καταβολή του παραπάνω ποσού από πλευράς του ζημιώσαντος αυτόν ασφαλιστή!!!!...

Ο γράφων πιστεύει, ότι σε όλες αυτές τις περιπτώσεις προέκυψε η έλλειψη γνώσεως από πλευράς των δικαζόντων βασικών βιοτικών δεδομένων, τα οποία, εάν γνώριζαν ασφαλώς και δεν θα είχαν τοποθετηθεί κατ'

αυτόν τον τρόπο.

Ειδικότερα λεκτέα κατά την άποψη, πάντοτε, του γράφοντος κατά περίπτωση τα ακόλουθα:

1. Εάν είναι δυνατόν η επιλογή του συνηγόρου, να αποτελεί για τον δικάζοντα Δικαστή τεκμήριο περί της οικονομικής δυνατότητας ή όχι του εντολέα!!!! Είναι γνωστό, ότι στις περιπτώσεις του Ν.3869/2010 ο προσφεύγων δικαστικώς πολίτης προσπαθεί, να διασώσει την περιουσία του και με κάθε τρόπο ανευρίσκει το χρηματικό ποσό, το οποίο απαιτείται για την πρόσληψη συνηγόρου, ο οποίος θα έχει ειδικές γνώσεις για να χειρισθεί τοσούτον σοβαρή για τα περιουσιακά του συμφέροντα υπόθεση.

Σημειωτέον, ότι όλοι γνωρίζουν, πως η δαπάνη για

λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ελλείψει κατεπείγοντος, επικαλούμενος το επιχείρημα, πως, ήδη, το ακίνητό του ήταν υποθηκευμένο και η δικάσασα Δικαστής να απορρίψει εξ αιτίας αυτού του λόγου την ένδικη αίτηση...

Στην συνέχεια, όμως, ο καθ' ου η αίτηση φρόντισε, να αποδεσμευθεί το ακίνητό του από τα βάρη του και να το πωλήσει σε τρίτο, μη ικανοποιήσας κατ' αυτό τον τρόπο την απαίτηση του αντιδίκου του, ο οποίος είχε ζητήσει την επιβολή συντηρητικής κατασχέσεως!!!!...

Με άλλα λόγια η παράπειση της κρίναςας Δικαστού και η εκφορά από πλευράς της άστοχης δικαστικής κρίσεως, επέφερε περιουσιακή ζημία στον ατυχά διάδικο, η οποία εκ των πραγμάτων ήταν αδύνατον, να αποκατασταθεί και ο νοών νοείτο.

3. Είναι γνωστό, ότι στην πράξη μεταξύ ασφαλιστικού πράκτορα και ασφαλιζομένου πελάτη αναπτύσσεται διαπροσωπικός δεσμός, ιδίως, όταν η συνεργασία τους είναι μακροχρόνια. Επομένως σ' αυτή την περίπτωση ο ασφαλισμένος πελάτης, όταν καταβάλλει τα ασφάλιστρα στον ασφαλιστή του θεωρεί, ότι είναι καλυμμένος ασφαλιστικά, διότι ο ασφαλιστής έχει φροντίσει, να τον ασφαλίσει και δεν απαιτεί, να του παραδοθεί άμεσα το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή το ειδικό σήμα ασφαλίσεως. Αυτό αποτελεί αναμφίβοτο δίδαγμα της κοινής πείρας, το οποίο πρέπει, να γνωρίζουν οι δικάζοντες Δικαστές.

Συνεπώς ο γράφων πιστεύει, ότι πρέπει οι ιθύνοντες της Δικαιοσύνης και, ιδίως, τόσο η Σχολή Δικαστών, όσο και οι παλαιότεροι Δικαστές να ενημερώνουν τους νεώτερους Δικαστές και Εισαγγελείς για παρόμοια θέματα, καθ' ότι η έλ-

λειψη ακόμη και στοιχειωδών συναλλακτικών δεδομένων, καθιστά αδύνατη την από πλευράς τους άσκηση των επαγγελματικών τους καθηκόντων και συνακόλουθα επιφέρει ζημία στους πολίτες.

Καθαρογραφία Αποφάσεων

Πρόσφατα παρελήφθη απόφαση του Πρωτοδικείου Πειραιά, η οποία ήταν θεωρημένη, όπως αντιλαμβάνεσθε και η οποία είχε καθαρογραφεί από την Δικαστή, που

την πρόσληψη συνηγόρου σε τέτοια περίπτωση, δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλη...

Επομένως το προαναφερόμενο κριτήριο της δικασίας και Ειρηνοδίκου Περιστερίου δεν αντέχει σε λογική κρίση και κατ' ουδένα τρόπο πρέπει, να αποτελεί κριτήριο για την κρίση ενός Δικαστή...

2. Έχει τύχει κατά το παρελθόν σε συναφή υπόθεση του γράφοντα με αντικείμενο την λήψη ασφαλιστικών μέτρων, να επικαλεσθεί ο καθ' ου, ότι δεν συντρέχει λόγος

την εξέδωσε.

Ο γράφων διαπίστωσε πλήρης εκπλήξεως, ότι στην παραπάνω απόφαση υπήρχαν παραπομπές και διαγραφές. Με αφορμή το παραπάνω περιστατικό, καθ' ότι η εικόνα που δημιουργούσε η θέα του εγγράφου της αποφάσεως, δεν ήταν και η, πλέον, ιδεατή, μοιλονότι η εκδούσα αυτήν Δικαστής έπραξε σωστά το καθήκον της, πιστεύουμε, ότι δεν πρέπει το έργο της καθαρογραφής μιας δικαστικής αποφάσεως, να επαφίεται στους Δικαστές, αλλά, όπως συνέβαινε και παλαιά η καθαρογραφή μιας αποφάσεως να αποτελεί έργο και αντικείμενο της Γραμματείας του οικείου Δικαστηρίου.

Ενάλιες Αρχαιότητες

Ο γράφων διαπίστωσε μετ' εκπλήξεως κατά τον πρόσφατο χειρισμό υποθέσεώς του, η οποία αφορούσε ενάλιες αρχαιότητες, ότι το Δημόσιο δεν αποζημιώνει

τον ανευρίσκοντα ενάλια αρχαιότητα εντός κηρυγμένου, επισήμως και χαρακτηρισμένου παρ' αυτού, ως εναλίου (θαλασσίου) αρχαιολογικού χώρου.

Η κατά τα άνω υφισταμένη νομοθετική ρύθμιση κατά την άποψη του γράφοντος χαρακτηρίζεται, ως παντελώς άστοχη, καθ' ότι καθίσταται τοις πάσιν αντιληπτό, πως ευνοείται η αρχαιοκαπηλία, με δεδομένο, πως σε τοιαύτη περίπτωση ο ανευρίσκων υποθαλάσσια αρχαιότητα ΔΕΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΟΥΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΕΥΡΕΣΗ ΤΟΥ.

Μάλιστα η αστοχία του, ως άνω, νομοθετικού μέτρου επιτείνεται λόγω συνδρομής και δύο ετέρων, εισέτι, λόγων.

Συγκεκριμένα επιτείνεται, το μεν λόγω του γεγονότος, πως ο ανευρίσκων ενάλια αρχαιότητα, να αγνοεί κατά τον χρόνο ανευρέσεώς της, πως ο χώρος, στον οποίο την ανευρίσκει έχει χαρακτηρησθεί από το Δημόσιο, ως αρχαιολογικός, το δε λόγω του αναμφιβόλου γεγονότος, πως το Δημόσιο στερούμενο πόρων, όπως, τουλάχιστον, έχει υποπέσει στην αντίληψη του γράφοντος, δεν πραγματοποιεί ενάλιες ανασκαφές σε κηρυγμένες, ως αρχαιολογικές, υποθαλάσσιες ζώνες.

Η επιβολή του ΦΠΑ

Η επιβολή ΦΠΑ στις συναλλαγές μας μετά των πελατών και ο καθορισμός του ποσοστού του στο ύψος του (24%) κατά γενική ομολογία απομείωσε τα εισοδήματά μας και κατέστησε χειρόνα την οικονομική κατάσταση, ιδίως, των μαχόμενων Δικηγόρων.

Ο γράφων έχει την άποψη, πως η πλειονότης των οφειλών των Δικηγόρων έναντι στο Υπουργείο των Οικονομικών προέρχεται και οφείλεται στην συγκεκριμένη αιτία.

Εν όψει αυτού του δυσάρεστου και δυσμενούς για τα οικονομικά μας δεδομένου, καθίσταται εκ των πραγμάτων επιτακτική η μείωση του ΦΠΑ στις συναλλαγές μας με τους πελάτες μας, γιατί ο ανωτέρω παράγοντας επιδρά καταλυτικά στην οικονομική μας κατάσταση.

Κατά συνέπεια ο επαγγελματικός μας κλάδος πρέπει κατά δραστικό τρόπο κινούμενος, να απαιτήσει από την Κυβέρνηση, όπως προβή άμεσα, όχι στην κατάργηση του ΦΠΑ -αυτό φυσικά δεν είναι δίκαιο, να λάβει χώρα, όταν και άλλοι επαγγελματικοί κλάδοι υφίστανται την ίδια επιβάρυνση-, αλλά στην κατακόρυφη μείωσή του.

Ο γράφων θεωρεί, ότι ο ΦΠΑ πρέπει, να καθορισθεί σε ποσοστό (6%).

Ανακεφαλαιώνοντας ο γράφων φρονεί, ότι η ρύθμιση του σχετικού οξέος ζητήματος αποτελεί πρωταρχικής μορφής ανάγκη για τα επαγγελματικά μας συμφέροντα.

Το ελληνικό δημόσιο και ο μίτος της Αριάδνης

του **Αλέξανδρου Κριτσίκη**
Δικηγόρου Πειραιά

Η Αριάδνη στην Ελληνική μυθολογία ήταν η κόρη του βασιλιά Μίνωα της Κρήτης και της Πασιφάνης. Η κοπέλα εκείνη που η ιστορία της συναφής με εκείνη της Μήδειας ερωτεύτηκε έναν νεαρό Αθηναίο και του έδωσε έναν μίτο να τον ξετυλίγει, όταν θα εισχωρούσε στα άδυστα του Λαβύρινθου και ύστερα να τον ξετυλίγει και να μαζεύει το κουβάρι, όταν βρεθεί στην έξοδο, ώστε να μην χαθεί.

Αυτό ακριβώς τον μίτο, που λέγεται, ότι του έδωσε ο Δαίδαλος στην Αριάδνη θα χαρακτηρίζαμε εύστοχα και χωρίς ίχνος υπερβολής, ότι χρειάζεται και ο πολίτης, που θέλησε να συναλλιαχθεί με το δημόσιο σήμερα και να γλιτώσει από τον λαβύρινθο που αυτό φέρει. Αυτός που θέλει πχ να διεκπεραιώσει μια υπόθεση του, αλλά τον καταπνίγουν τα γρανάζια της γραφειοκρατίας του δημοσίου και η κωλυσιεργία των δημοσίων υπαλλήλων.

Αυτόν ακριβώς τον μίτο θέλει ο φουκαράς πολίτης που έκανε το τραγικό ενδεχομένως και για τη ζωή του λάθος να μισθώσει το ακίνητο του στο δημόσιο και είδε μέσα σε λίγα χρόνια να του μειώνονται με έναν νόμο και ένα άρθρο τα μισθώματα συν να του επιβάλλονται ΕΝΦΙΑ και λοιποί φόροι, ενώ παράλληλα έχει υπογράψει-άκουσον άκουσον- τη συντήρηση των φθορών του μισθωμένου από το δημόσιο κτηρίου του. Είναι γεγονός, πως στην

Ελλάδα όλοι οι νόμοι είναι μονομερώς θεσπισμένοι υπέρ του δημοσίου. Άλλη πχ παραγραφή έχει ο πολίτης, άλλη το δημόσιο. Είναι ορθό αυτό και συνταγματικό αυτό στα πλαίσια της ισότητας και της ισονομίας, που επιβάλλει το ισχύον Σύνταγμα ή μήπως ζούμε σε δύο Ελλάδες; Μία του δημοσίου και μία του ιδιωτικού τομέα;

Αυτόν ακριβώς τον μίτο χρειάζεται και ο δυστυχής έμπορος που έκανε το λάθος να προμηθεύσει εμπορεύματα της επιχειρηματικής του δραστηριότητας στο δημόσιο και είδε σε μία νύχτα τους κόπους μιας ζωής να γκρεμίζονται, όταν συνάντησε την δαιδαλώδη και πολίτες φορές για κλήματα γραφειοκρατία του ελληνικού δημοσίου και το κυριότερο συνάντησε μπροστά του τον κάθε υπαλληλάκο που με ρουσφέτι είχε μπει στο δημόσιο να του αρνείται πεισματικά να τον εξοφλήσει επειδή έλειπε μία διαδικαστική πχ λεπτομέρεια.

Όσο και να πληγωνόμαστε η αλήθεια είναι αδυσώπητη όσον αφορά το δημόσιο στην χώρα μας και θεωρείται κακά τα ψέματα ένας από τους κύριους παράγοντες της κακοδαιμονίας που βιώνουμε. Με ένα τέτοιο δυσλειτουργικό δημόσιο θα μπορέσει ο έλληνας πολίτης να το εμπιστευθεί; θα μπορέσει ο ξένος επενδυτής να έρθει ποτέ σε αυτή τη χώρα και να επενδύσει; θα καταφέρει ο σημερινός Πρωθυπουργός να βρει τον μίτο και να τον δώσει στους σημερινούς πολίτες ή θα τον κατασπαράξει και αυτόν ο Μίνωας όπως τόσους και τόσους πρωθυπουργούς της Μεταπολίτευσης που φοβήθηκαν να συγκρουστούν με το δημόσιο για τους γνωστούς σε όλους μας λόγους...

Επιστολές Συναδέλφων

Από τον συνάδελφο κ. Άρη Τσαβδαρίδη λάβαμε την παρακάτω επιστολή με τίτλο:

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΦΙΛΙΚΟΥ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΕΔΔΑ

Για την ενημέρωση των συναδέλφων ως προς την εν λόγω διαδικασία, παραθέτω σχετική απόφαση (DECISION) του ΕΔΔΑ, επί προσφυγής που ασκήθηκε κατά της Ελλάδας το έτος 2016, για παράβαση του τεκμηρίου αθωότητας:

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΦΑΣΗ
(DECISION) Προσφυγή αριθ. 28211/16
Π.Φ κατά της Ελλάδας**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζοντας στις 17 Δεκεμβρίου 2019 σε επιτροπή, η σύνθεση της οποίας έχει ως εξής:

Krzysztof Wojtyczek, πρόεδρος,

Pere Pastor Vilanova, Pauliine Koskela, δικαστές, και Abel Campos, γραμματέας τμήματος,

Λαμβάνοντας υπόψη την προσφυγή που κατατέθηκε στις 13 Μαΐου 2016,

Λαμβάνοντας υπόψη τις επίσημες δηλώσεις αποδοχής φιλικού διακανονισμού της υπόθεσης,

Αφού διασκέφθηκε σχετικώς, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Ο προσφεύγων, κ. Π.Φ είναι ένας έλληνας υπήκοος που γεννήθηκε το 1962 και είναι κάτοικος Νέου Φαλήρου. Εκπροσωπήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου από τον κ. Τσαβδαρίδη, δικηγόρο του συλλόγου του Πειραιά.

Η ελληνική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον αντιπρόσωπό της κ. Ι.-Κ. Χαλκιά, Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Επικαλούμενος το άρθρο 6 § 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονέθηκε για μία παραβίαση της εγγύησης του τεκμηρίου αθωότητας.

Στις 7 Αυγούστου και στις 8 Οκτωβρίου 2019, το Δικαστήριο έλαβε δηλώσεις φιλικού διακανονισμού υπογεγραμμένες από τους διαδίκους. Με τις δηλώσεις αυτές, η μεν Κυβέρνηση δεσμεύθηκε να καταβάλει στον προσφεύγοντα το ποσό των 6.000 (έξι χιλιάδων) ευρώ, ο δε προσφεύγων παραιτήθηκε από οποιαδήποτε άλλη αξίωση κατά της Ελλάδας σχετικά με τα γεγονότα από τα οποία προήλθε η προσφυγή του. Το ποσό αυτό, το

οποίο θα καλύψει οποιαδήποτε ηθική βλάβη καθώς και τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη, θα είναι απαλλαγμένο από οποιονδήποτε φόρο που τυχόν επιβάλλεται. Θα καταβληθεί εντός τριών μηνών από την ημερομηνία της κοινοποίησης της απόφασης του Δικαστηρίου. Εφόσον το ποσό δεν εξοφληθεί εντός της προθεσμίας αυτής, η Κυβέρνηση δεσμεύεται να καταβάλει, από την λήξη της και μέχρι την ολοσχερή εξόφληση του εν λόγω ποσού, έναν απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς εκείνο της οριακής χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες. Η καταβολή θα ισοδυναμεί με οριστική διευθέτηση της υπόθεσης.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη τον φιλικό διακανονισμό στον οποίο κατέληξαν οι διάδικοι. Εκτιμά ότι αυτός στηρίζεται στον σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου όπως αυτά αναγνωρίζονται από την Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της και δεν διαπιστώνει εξάλλου κάποιο λόγο που να δικαιολογεί την συνέχιση της εξέτασης της προσφυγής. Κατά συνέπεια, συντρέχει λόγος διαγραφής της υπόθεσης από το πινάκιο.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομόφωνα, Αποφασίζει να διαγράψει την προσφυγή από το πινάκιο, κατ'εφαρμογήν του άρθρου 39 της Σύμβασης.

Συντάχθηκε στην γαλλική γλώσσα και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 16 Ιανουαρίου 2020.

(υπογραφή)

Abel Campos

Γραμματέας

(υπογραφή)

Krzysztof Wojtyczek

Πρόεδρος

Ταυτότητα, ιθαγένεια και Οδυσσέας Ελύτης

Δημήτρης Πιστικός

Πάει πολύς καιρός που αναφέρομαι στην ελληνική ταυτότητα και ιθαγένεια ως χαρακτηριστικά γνωρίσματα της σύγχρονης ελληνικής ποίησης και της εν γένει πνευματικής μας ζωής. Και μένοντας πιστός στις αρχές μου στέκομαι έξω από παρέες, κόμματα, παρασυναγωγές, διαπλοκές, εκδότες, εφημερίδες, τηλεοράσεις, κ.λπ. Τα τελευταία, μάλιστα, χρόνια αποφεύγω να συμμετέχω σε εκδηλώσεις και σε δρώμενα λογοτεχνικών σωματείων. Και ξέρω ότι δεν είμαι μόνος. Διατηρώ, άλλωστε, φιλίες με σημαντικούς και κορυφαίους σύγχρονους λογοτέχνες. Σέβομαι και αναγνωρίζω κάθε τίμια και επίπονη προσπάθεια. Δίπλη μου πορεύονται αρκετοί μοναχικοί και λιγότερο γνωστοί δημιουργοί, αφού τους σκεπάζει η σιωπή και το σκοτάδι των ηχηρών και πεφωτισμένων. Πνευματικά αδέσμευτος, όπως θα πρέπει να είναι οι πνευματικοί άνθρωποι, μπορώ να μιλήω με παρησία αδιαφορώντας για τις επικείμενες συνέπειες. Χτυπώ κάθε κίβδηλο, δόλιο ή χαμερπές όπου μπορώ να το διακρίνω. Και φυσικά το θεωρώ απλώς χρέος μου ως πολίτη και δεν προσπαθώ να αποσπάσω κανένα «εύγε» και πολύ περισσότερο να παίξω το ρόλο τού ρωμαϊκού κήνσορα. Εξάλλου, σε όποιο μετερίζι κι αν έταξα ή τάσσω τον εαυτό μου, τίμησα και τιμώ κάθε πνευματική προσπάθεια, ακόμα και μέτρια αρκεί να έχει ειλικρίνεια και να διαποτίζεται από την πατροπαράδοτη

ελληνική αρετή.

Πολλοί χρησιμοποιούν την σολιωμική ρήση ότι το έθνος πρέπει να θεωρεί εθνικό ό,τι είναι αληθινό. Σοφότατος λόγος που έχει ιδιαίτερη σημασία σήμερα, μια εποχή η οποία φέρνει πάνω της αρκετά σημάδια της παρακμής. Πρόκειται για λόγο, που ορισμένοι τον πιπιλίζουν σαν καραμέλα ενώ δεν έχουν καταλάβει το βαθύτερο νόημά του. Συχνά λείπει η διάθεση να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Δεν εννοώ βεβαίως τους συμφεροντολόγους που προσπορίζονται ωφελήματα ή πουλούν την υπογραφή τους κάτω από υπαγορευμένα κείμενα. Ούτε αυτούς που караδοκούν στη σιωπή τους περιμένοντας τις εξελίξεις που θα είναι ευνοϊκές για να μιλήσουν εκ του ασφαλούς. Και ασφαλώς υπάρχουν οι θαρραλέοι πνευματικοί άνθρωποι που διατυπώνουν τον ορθό και δίκαιο λόγο τους. Αλλά η φωνή τους δεν φτάνει μακριά. Τη σκεπάζουν οι φωνές των Κορυβάντων που συνήθως είναι ασήμαντοι έως μέτριοι. Και πηλαί τους συνοδοιπορούν οι «μπλόφα μετριόφρονες», οι πονηροί και οι εντεταλμένοι.

Για τον Οδυσσέα Ελύτη και κάθε άλλο Έλληνα ποιητή, άξιο του ονόματός του, η ιθαγένεια και η μεγάλη ελληνική ποιητική παράδοση αποτελούν σπουδαίο άθλημα στα οποία πρωταθλήτησε. Το έπαθλο αυτού του αγωνίσματος είναι η αναγνώριση του έργου του η οποία αποτελεί

τίτλο τιμής για το δημιουργό του. Ολόκληρη τη ζωή του προσπάθησε να ανεβάζει την ποίησή του σε ψηλότερες κορυφές όπου φτάνουν οι πραγματικά μεγάλοι. Αποτέλεσμα όλης αυτής της επίπονης προσπάθειας είναι η επάξια άνοδος του στην κορυφή του ελληνικού ποιητικού Παρνασσού, η πληθώρα των αναγνωστών, κριτικών και θαυμαστών του και παράλληλα η πολυπληθής αμφισβήτησή του. Εννοώ την πρακτική ορισμένων που υπονομεύουν πρόσωπο και έργο, με την ασφαλή μέθοδο της ζηλόφθονης ή «νόμιμης» συκοφαντίας η οποία, μάλιστα, βρίσκει καταφύγιο και ισχυρό άλληθοι σε εφημερίδες μεγάλης κυκλοφορίας, λογοτεχνικά έντυπα, διανοούμενους και σκοτεινούς δημοσιογραφικούς καλάμους.

Κατά τη γνώμη μου, στην περίπτωση του Ελύτη ενοχλούν δύο πράγματα: η ποιότητα της ποίησής του αλλά και κυρίως οι θέσεις του, που αφορούν σε θέματα ταυτότητας.

Σε αντίθεση με πολλούς επικριτές του ο Ελύτης είχε βαθιά συνείδηση της ποιητικής παράδοσης του τόπου του. Δεν ήταν ιστορικός, ούτε κοινωνιολόγος και δεν είχε χρόνο για λογοτεχνικούς καυγάδες, ψυχαναλυτικούς λαβυρίθους και κουβέντες για ανέμελους χασομέρηδες. Ήξερε την ελληνική ποίηση στη διαχρονική της πορεία. Ενδεχομένως να γνώριζε την Ντίκινσον ή την Πλάθ αλλά είχε πρωτίστως γνωρίσει καλά τη Σαπφώ, καταλάβαινε τους Γάλλους και Ευρωπαίους ποιητές αλλά ήξερε τον Κριναγόρα και τον Αλκαίο καθώς και τον Ιωάννη της Αποκάλυψης. Μιλούσε τη γλώσσα του Λωτρεαμόν, του Ζουβ, του Ελυάρ και άλλων χωρίς να ξεχνά τη μητρική του γλώσσα (μόνη έγνοια είχε τη γλώσσα του, τη γλώσσα του Όμηρου) ή προέτρεπε να μνημονεύουμε Σολωμό και Παπαδιαμάντη. Και δε μπορώ να καταλάβω τι είδους στοχαστές είναι εκείνοι που κατηγορούν τους άλλους για ξενοφοβικούς αλλά δεν συμβαίνει το ίδιο όταν η αφεντιά τους δεν

σέβεται τη γνώμη των άλλων, που είναι αντίθετη από τη δική τους. Παρόλη την δυτική του γνώση ο Ελύτης δεν υπήρξε, όπως άλλοι, τοποτηρητής ξένων λογοτεχνικών συστημάτων, δεν πιπίζε όρους που δεν καταλάβαινε, ούτε πρακτόρευσε ξένα πολιτιστικά συμφέροντα. Δεν περιφρόνησε τον μέγιστο Σολωμό για να υπερτιμήσει ποιητές αμερικανούς μιμητές των παλατινών όπως, για παράδειγμα, τον Εντγκαρ Λη Μάστερς ή όποιον άλλο αγγλοσάξονα περιπλανητή.

Οι διαχρονικοί γραικυλισκοί (γιατί ούτε καν γραικύλους δεν μπορώ να τους ονομάσω) αγνοούν τον Παλαμά, τον Σικελιανό, τον Σεφέρη, χτυπούν τον Ελύτη, λοξοκοιτάζουν με αμφιθυμίες τη Δημουλά, και προσπαθούν να σπρώξουν στην πολιτιστική αγορά ένα νέο σύστημα ξενέρωτων

και ανεργάσιμων αγγλοσαξονικών μετριότητων. Στη θέση των «Νέων Γραμμάτων» των Σεφέρη – Κασιμάτη – Καραντώνη, στήνονται μετερίζια όπου ως κακέκτυπο αντιγράφονται δομές, μέθοδοι και ιεραρχίες τού παρελθόντος: ιθύνων και στρατηγικός κινητήριος νους, καθηγητικός επιτελάρχης, κομάντος και φυσικά τυχάρπαστοι ποετάρστροι χειροκροτητές, που ζουν και κινούνται όπως τα έντομα, κρατώντας το ίσο και το άλλοθι για τους ενεχομένους, τρεφόμενοι από τα ψίχουλα του τραπέζιού τους. Έτσι η Ελλάδα και η πολιτιστική ζωή της είναι μέσα στον χυλό. Πανεπιστημιακά απόνερα, ποιητικά υβρίδια και θύραθεν δηλωσίες κριτικοί ζητούν αναγνώστες, που ξελιγώνονται με τον οποιοδήποτε ξενόγλωσσο ποιητή (κυρίως αγγλοσαξονικής προέλευσης) και αγνοούν κυριολεκτικά τον Χατζόπουλο, αισθάνονται ασήμαντο τον Πολέμη, σκουριασμένο φουστανελά τον Μαλακάση, αφανή τον Κάλβο, μηδαμινό τον Καρυωτάκη, ελληνοή τον Σολωμό και κυρίως τον Παλαμά. Διασώζεται ολίγος Καβάφης κι αυτός επειδή έχει γίνει αποδεκτός από πολλές ποιητικές παραδόσεις και κυρίως από τους αγγλοσάξονες. Ο Καβάφης έχει, άλλωστε, υπέρ του, το προνόμιο του αποκατασκευασμένου γιατί δεν βαρύνεται με κατηγορίες τού τύπου «ελληνοκεντρικός» ή οπαδός τής, εκτός νόμου, ελληνικής ταυτότητας. Εθνικοί ποιητές, όπως ο Σολωμός, ο Κάλβος, ο Σικελιανός και βεβαίως ο Παλαμάς, που εάν ήταν αγγλοσάξονες θα μιλούσε γι' αυτούς όλη η οικουμένη παραμένουν άγνωστοι στη Δύση και υπονομεύονται μεθοδικά στο εσωτερικό τής χώρας μας, από φυτευτούς και ευήθεις ακολούθους. Δυστυχώς, χωρίς να τους διαβάσουν. Οι λόγοι δεν είναι αισθητικοί. Είναι βαθύτεροι.

Κάποιοι προσπαθούν εδώ και αρκετά χρόνια να επα-

ναλάβουν το πείραμα των «Νέων Γραμμάτων» για ίδιο και αλλότριό όφελος. Κι όταν χτυπούν τον Ελύτη μεθόδευμένα δεν είναι επειδή τους πήρε ο πόνος για το μέλλον τής τέχνης αλλά επειδή δίπλα του αισθάνονται το μικρό ανάστημά τους. Νιώθουν ότι τα χρόνια περνούν και το έργο τους δεν καταφέρνει να ξεφύγει από το απαιτηλό, προστατευτικό και καταθλιπτικό κουκούλι τού κύκλου τους. Η μετριότητα και το εφήμερο του έργου τους αλλά και άλλοι πιο καλυμμένοι λόγιοι, τους καθιστούν

“ Εθνικοί ποιητές, όπως ο Σολωμός, ο Κάλβος, ο Σικελιανός και βεβαίως ο Παλαμάς, που εάν ήταν αγγλοσάξονες θα μιλούσε γι' αυτούς όλη η οικουμένη παραμένουν άγνωστοι στη Δύση και υπονομεύονται μεθοδικά στο εσωτερικό τής χώρας μας, από φυτευτούς και ευήθεις ακολούθους.

”

σφόδρα επικριτικούς. Η διπλή μεντόπια και ξένους ομόφρονες, στο επίπεδο της συναλλαγής και της αναμπουμπήλας, τους ωφελεί κάποτε και τους χαρίζει μια κάποια διεθνή κινητικότητα ή ένα κρατικό βραβείο κατά πλειοψηφία, αφού εκτός από τους ανθρώπους τού κύκλου τους υπάρχουν και άλλοι που ανήκουν σε άλλες λογοτε-

χνικές «κλίκες» και αποτελούν τη μειοψηφία ή πρόκειται για ανένταχτους ευσυνείδητους.

Εννοείται, για όσους είναι καλόπιστοι αναγνώστες, ότι τα παραπάνω δεν αγιοποιούν τον Ελύτη ή όποιον άλλο ποιητή. Δεν μου αρέσουν τα είδωλα. Εξάλλου, αρκετά συχνά αναφερόμενος σε θέσεις του, διατύπωσα την αντιρρητική μου με κοσμιότητα, στοιχεία και αποδεικτικό λόγο. Γιατί το να κατηγορείς κάποιον αστήρικτα, για δήθεν «ιδεολογήματα» αντιπαραθέτοντας σαφείς διαφορετικές και μετέωρες ιδεοληψίες δεν είναι δημοκρατικός διάλογος αλλά φασίζουσα και ολοκληρωτική νοοτροπία. Και τόσο το χειρότερο άμα σκεφτεί κανείς ότι, κάποτε, η μουγκαμάρα σφράγιζε τα χείλη τους όταν ο Ελύτης ήταν εν ζωή και ίσως μερικοί από αυτούς να επιζητούσαν την εύνοιά του.

Έτσι κάθε τι που οδηγεί στη διευκρίνιση μιας ταυτότητας, η οποία ξεχωρίζει μια πολιτιστική παράδοση από

τον σκοπούμενο κυκεώνα της παγκοσμιοποίησης, βάλ-
ληται με όρους μοντέρνους, εξόχως λαϊκιστικούς και
(αλόγιστα) κοινόχρηστους, που καλυπτόμενοι κάτω από
τον μανδύα της δήθεν διανοουμενίστικης κριτικής ή
ελεύθερης αρθρογραφίας, φτάνουν εάν δεν υπερβαίνουν
τα όρια της φθηνής και μοχθηρής προπαγάνδας. Εναντίον
τού ιδεολογικού ή ομοτέχνου εχθρού εξακοντίζονται
όροι-βλήματα, παρμένοι από το χώρο της κοινωνιολογίας,
της ψυχανάλυσης, της μετα-
μοντέρνας θεωρίας περί λο-
γοτεχνίας (αγγλοσαξόνικης
κυρίως προέλευσης) ή τρέ-
φονται από τα αποφάγια ξε-
περασμένων και καταδικα-
σμένων από την παγκόσμια
συνείδηση φασιστικών νοο-
τροπιών τις οποίες, παραδό-
ξως, στηλιτεύουν.

Τοιουτοτρόπως, όσοι επι-
μένουν να αποτελούν μέρος ενός συνόλου, που έχει
για μακρά πολιτιστική ιστορία και τολμούν να προτείνουν
για εθνική και πατριωτική θεωρία καταδικάζονται. Χα-
ρακτηρισμοί όπως εθνικιστές, ελληνομανείς, ξενοφοβικοί,
συνομοσιολόγοι, παραληρηματικοί, γαλανόλευκοι κ.ά.
εξαπολύονται με φανατισμό, που παριστάνει τον εκσυγ-
χρονιστικό και νηφάλιο κριτικό λόγο και φυσικά συνο-
δεύονται από την ειρωνεία και τις εξυπνάδες των «μορ-
φωμένων» στη Δύση και στα πανεπιστήμιά της. Πρόκειται,
κατά το πλείστον, για λογοτεχνικές μετριότητες και για
ασήμαντους λογοτεχνούντες γλωσσολογούς της συμφοράς
οι οποίοι τυχαίνει να είναι και οπαδοί του κολοβού πο-
λυτονικού μοιλονότι σπεύδουν λαχανιασμένοι να δημο-
σιεύσουν τα κείμενά τους σε έντυπα μονοτονικά. Και
δεν είναι λίγοι.

Η διαστρέβλωση είναι κύριο χαρακτηριστικό τους.
Τόσο που φτάνει στο σημείο να παραλληλίζει τη στάση
τού Ελύτη μ' αυτή των ναζιστών. Προφανώς ενοχλεί την

ευαίσθητη ψυχή τους η σταθερά κεντρομόλη στάση τού
Ελύτη, σημαντικού εκπροσώπου της καλούμενης Γενιάς
τού '30, που αναζητεί περιμένοντας στον καιρό του τον
άξιο «καλλιτέχνη» «που όσο περνούν τα χρόνια τόσο
λιγότερες πιθανότητες υπάρχουν ν' αναφανεί...» όπως
καταλήγει συμπυκνωμένη στο βιβλίο του με τίτλο «Τα
δημόσια και τα ιδιωτικά» (1990) όπου, επιπλέον, δια-
βάζουμε: « θα πρέπει να βγαίνει από την κυανή και

**“ Έτσι κάθε τι που οδηγεί στη διευκρί-
νιση μιας ταυτότητας, η οποία ξεχωρίζει
για πολιτιστική παράδοση από τον σκο-
πούμενο κυκεώνα της παγκοσμιοποί-
ησης, βάλληται με όρους μοντέρνους,
εξόχως λαϊκιστικούς και (αλόγιστα)
κοινόχρηστους**

λευκή Μεγάλη τού Γένους
Σχολή και ν' αντανakλά όλο
φως πάνω στην πίσσα της Ευ-
ρώπης που θάβουμε σήμερα
εν όψει μιας άλλης που μοιάζει
να γεννιέται. Χωρίς διάκριση.
Πάνω στους μέλανες δρυ-
μούς, στα τέρατα της Chartres
και του Duomo, τους Καρτέ-
σιους και τους Καθβίνους,
τους Καντ και τους Μαρξ, τον

Πάπα – θεός σχωρέσει τους». Η κοντόφθαλμη (αν όχι
πρακτορίστικη) ματιά των κεντροφόρων και χοληστερικών
επικριτών του, στενεύει, υποθέτω εσκεμμένα, τη σκέψη
τού Ελύτη, που ομιλεί βεβαίως ως ποιητής, με σύμβολα,
άγνωστα και απροσπέλαστα στους δυτικοσπουδαγμένους
(αγγλοσαξόνικους) εγγράμματους μεν, αναλφάβητους
όμως Έλληνες υπηκόους, που την προσλαμβάνουν κα-
θέναν διαφορετικά και για τους δικούς του λόγους.

Περαίνοντας θα ήθελα να παραθέσω ένα απόσπασμα
από συνέντευξη της Ελένης Γλύκατζη Αρβελέρ στην
εφημερίδα «Τα Νέα» της 23-24 Μαΐου 2020, το οποίο
αναφέρεται στη σχέση Ελληνισμού και Πολιτισμού: «Ο
Ελληνισμός είναι ο Πολιτισμός με την ιδιομορφία της
ελληνικότητας. Ο Πολιτισμός λοιπόν είναι ευρύτερος
του Ελληνισμού. Όπου Ελληνισμός Πολιτισμός, αλλά
όπου Πολιτισμός όχι υποχρεωτικά μόνο Ελληνισμός.»

Επειδή πρόκειται για σπουδαίο και ανεξάντλητο θέμα,
θα επανέλθω σε μελλοντικά μου σημειώματα.

Οι Ναυταθλητικοί Όμιλοι του Πειραιά και η θεμελιώδης συμβολή τους στη δημιουργία και διάδοση των ναυτικών Αθλημάτων στην Ελλάδα

(Β' μέρος)

του Μιχάλη Βλάχου
Δικηγόρου ε.τ.

Συνέχεια από το τεύχος 143

Β) Ο Ναυτικός Όμιλος Ελλάδος (Ν.Ο.Ε.) ιδρύθηκε την 1 Νοεμβρίου 1933 με πρακτικόν υπογραφέν στο Μουσείο Μπενάκη υπό τον Αντωνίου Εμ. Μπενάκη, Αλεξάνδρου Βλάχακη, Αρτέμη Δεναξά, Νικολάου Καμπάνη, Πέτρου Γρ. Εμπεδοκλήους, Σταύρου Κουτρομπά, Γεωργίου Φωτεινού, Γεωργίου Πανό, Βασιλείου Ροσοδήμου, Παναγή Χαροκόπου, Χρυσόστομου Καρόλη, Π. Παπαγιαννοπούλου, Γρηγορίου Λιβιεράτου, Κωνστ. Λογοθετόπουλου, Πέτρου Κανελλόπουλου, Αλέξ. Καραπάνου, Αντωνίου Φίξ, Δημοτηρίου Ορφανίδη, Κων/νου Επ. Εμπειρικού, Δημητρίου

Βατή, Ι. Βουτσινού, Γεωργίου Σκληθωνιώτη, Τιμοθέοντος Ραζέλου, Παύλου Πετροκοκκίνου, Ιωάννου Δεμέστιχα, Ιωάννου Δροσοπούλου και Αλέξ. Χρυσάνθη, το δε καταστατικόν ενεκρίθη με απόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών στις 8-2-1934, αρχική δε έδρα τα επί της οδού Μητροπόλεως 10 γραφεία της Εταιρίας Αρτ. Δεναξά. Ο όμιλος αρχικώς ονομάσθη Ναυτικός Όμιλος Αθηνών αλλά με απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως τη 9-2-1936 μετονομάσθηκε «Ναυτικός Όμιλος Ελλάδος», κατά δε τη Γεν. Συνέλευση τη 11-2-1940 μετονομάσθηκε «Βασιλικός

ΝΑΥΤΙΚΟΣ
ΟΜΙΛΟΣ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ναυτικός Όμιλος Ελλάδος». Ήδη από της μεταπολιτεύσεως ονομάζεται «Ναυτικός Όμιλος Ελλάδος».

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ο πρωταρχικός ρόλος που έπαιξε στην οργάνωση του Ομίλου ο Αντώνιος Εμμ. Μπενάκης, Πρώτος Πρόεδρος του Ομίλου και μέχρι του θανάτου του (31-5-1954) πρωταγωνιστής στις δραστηριότητες εν γένει. Είναι δε ο άνθρωπος χάριν εις την οξυδέρκειαν του οποίου επελήγη ο λιμνή Μουνιχίας (Μικρολίμανο) και ο λοφίσκος Κουμουνδούρου ως έδρα του Ν.Ο.Ε. Με πρωτοβουλία του και με συμβόλαιο υπογραφέν την 13-9-1934 ο κληρονόμος του Πρωθυπουργού Αλέξ. Κουμουνδούρος επώλησε στον Όμιλο τμήματος 2.000.000 δρχ. το λόφο εκτάσεως 7,5 στρεμμάτων με την παλαιά έπαυλη. Από δε του Οκτωβρίου 1934 άρχισαν οι εργασίες ανεγέρσεως του Εντευκτηρίου επί σχεδίων του διακεκριμένου Κίμωνος Λάσκαρη. Παρά την ανεύρεση του τεμένους της Μουνιχίας Αρτέμιδος οι εργασίες προχώρησαν ταχέως και ανηγέρθη το κτίριο με υπόγειο, ισόγειο με αίθουσα για τη Γραμματεία, στην οποία ένα περίπου έτος προσετέθη αίθουσα εστιατορίων 70 ατόμων.

Ήδη με τις μεταγενέστερες προσθήκες και επεκτάσεις το συγκρότημα εκτός από το κτίριο του λόφου περιλαμβάνει στο λιμενίσκο, νεωσοίκους, ξενώνες, αποθήκες και άλλες εγκαταστάσεις που με την τεχνική τους πληρότητα

το καθιστούν επαρκέστατο για τους σκοπούς του.

Σκοποί του Ν.Ο.Ε. είναι η ανάπτυξη της Ιστιοπλοΐας και του θαλασσιού τουρισμού. Στον τομέα της Ιστιοπλοΐας

ρισμού αλλά και του αθλήματος εν γένει με ομαδικούς πλόες στο Αιγαίο. Η κοινωνική καταξίωση των μελών του Ομίλου που περιλαμβάνει όχι μόνο ναυτικό και εφο-

το ορθολογικό πρόγραμμα του Ομίλου έθεσε τις βάσεις αναπτύξεως του αθλήματος.

Έτσι επέτυχε να υπογραφεί στις 19-7-1943 το πρακτικό ιδρύσεως της Ελληνικής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας με τα εξής σωματεία ΝΟ.Ε , Ι.Ο.Π, Ι.Ο. Θεσ/νίκης, Ν.Ο. Θεσσαλονίκης, ΝΑΣ, Ν.Ο.Ν.Φ. και Όμιλος Φίλων Ακτής. Με βάση τους διεθνείς κανονισμούς το 1937 τα σκάφη διεθνούς τύπου Star, διάσημα στην εποχή τους και μεταπολεμικά. Το 1939 εισήγαγε τα σκάφη τύπου Comet. Από το 1951 εισήγαγε τα επιτυχημένα σκάφη τύπου Lightning. Το έτος 1958 εισάγονται τα σκάφη διεθνούς τύπου Dragon κατάλληλα για αγώνες ανοικτής θαλάσσης. Ένα τέτοιο σκάφος το Νηρέυς με πλήρωμα το τότε διάδοχο Κωνσταντίνο και τους Οδυσσέα Εσκιτζόγλου και Γεώργιο Ζαΐμη μας χάρισε το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς Αγώνες της Ρώμης το 1960.

Στον τομέα του θαλασσιού Τουρισμού ο Όμιλος δημιούργησε τις προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της Μουνυχίας σε ασφαλές αγκυροβόλιο θαλαμγών αλλά και βοήθησε για τη λήψη κρατικών μέτρων ενισχύσεως των θαλαμγών ιστιοπλοΐας με βοηθητική μηχανή.

Η ευνοϊκή μεταχείριση των θαλαμγών ελληνικών αλλά και ξένων εν συνεχεία έθεσε τα θεμέλια και δημιούργησε τις υποδομές αναπτύξεως του θαλασσιού του-

ριστικό κόσμο αλλά και τα λαμπρά ονόματα της Αθηνναϊκής και Ελληνικής εν γένει κοινωνίας αποτελεί εγγύηση για την επιτυχή πορεία του Ομίλου. Τούτο επιτείνεται και από την ύπαρξη, πλήρων και λαμπρών κτιριακών και άλλων εγκαταστάσεων. Οι λιμενικές εγκαταστάσεις νεωσοϊκών, αποθηκών κλπ μπορούν να εξυπηρετήσουν οποιοσδήποτε αγώνες ελληνικούς η διεθνείς. Αλλά και το θαυμάσιο εντευκτήριο στην κορυφή του λοφίσκου με την μετρημένη του πολυτέλεια η κοινώς για τους περίοικους «λέσχη», μπορεί να υποδεχθεί και να δεξιωθεί με αξιοπρέπεια οποιαδήποτε υψηλού επιπέδου πρόσωπα. Όλα δε αυτά μέσα στο ανεπτυγμένο πράσινο του λόφου, απέναντι από τη νησίδα Σταλίδα , μπρος από τον ιστορικό λιμενίσκο της Μουνυχίας και την γραφική άποψη της Καστέλλας δημιουργούν ένα ονειρώδες φυσικό περιβάλλον σύμφυτο με τον αγαπημένο μας Πειραιά. Σαν Πειραιώτες αισθανόμαστε χαρά γι' αυτό το φυσικό και τεχνητό διαμάντι.

Γ] Ο Ιστιοπλοϊκός Όμιλος Πειραιώς (Ι.Ο.Π.) του οποίου η προσωρινή διοικούσα επιτροπή απετελείτο από τους Α. Τσιμένη, Ι. Πουτού, Γ.Βενάρδο, Ι. Κοντοκόστα και Ι. Παπαδάκη, ιδρύθηκε με το από 3-3-1937 Πρακτικόν ιδρύσεως. Έκτοτε πρωτωγιστεί στα ναυταθλητικά δρώμενα της πατρίδας μας με έδρα τις ωραίες εγκαταστάσεις του

στη δυτική προβλήτα-μώλο του λιμένος Μουνιχίας.

Σε όλη τη μέχρι σήμερα διαδρομή του ο ΙΟΠ είχε πολλές Πανελλήνιες και Παγκόσμιες διακρίσεις με τελευταία χαρακτηριστική την ανάδειξη από την Διεθνή Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία της ιστιοπλόου Αιμιλίας Τσουλιφά μαζί με τη Σοφία Μπεκατώρου σε ιστιοπλόους της χρονιάς

Παγκοσμίως. Παγκοσμίως, διάκριση που πρώτη φορά απονέμεται σε Έλληνα αθλητή παντός αθλήματος.

Σε διεθνές επίπεδο ακολουθεί η Παγκόσμια πρωτιά για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά των Μάντη-Πολυχρονίδη στο 470 Νέων Ανδρών, η δεύτερη θέση στο Παγκόσμιο 420 των Μηλιαίου-Παπαδοπούλου, η τέταρτη των Βασιλά-Μπάκη και πολλές άλλες.

Επίσης πλούσιο έργο επιτελούν οι σχολές Optimist, Lightning και Ανοικτής θαλάσσης με αθρόα προσέλευση αθλητών.

Δ) Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιστιοπλοΐας Ανοικτής Θαλάσσης (ΠΟΙΑΘ) η οποία στα είκοσι χρόνια λειτουργίας της έχει δημιουργήσει το λαμπρό της κτίριο στην Ακτή Πρωτοψάλτη και δεκάδες παραρτήματα ανά την Ελλάδα

μέχρι το ακραίο Καστελλόριζο, διοργανώνει το Ράλλυ Αιγαίου και άλλες εκδηλώσεις και τόσα προσφέρει στην Ελληνική Ιστιοπλοΐα.

Ε) Ο Ναυτικός Όμιλος Αθηνών (ΝΟΑ) τελεί σε στενή επαφή με τον ΝΟΕ, του οποίου άλλωστε χρησιμοποιεί και την αρχική ονομασία του 1933-34.

ΣΤ) Ο Ναυτικός Όμιλος Νέου Φαλήρου (ΝΟΝΦ) παλαιός

όμιλος ιδρυθείς το 1905 με μεγάλη συμβολή και επιτεύγματα στην ιστορία Ελληνικής κωπηλασίας-ιστιοπλοΐας, διάσημος για τις θαυμάσιες εγκαταστάσεις στο περίφημο ξύλινο περίπτερο δίπλα στο κατεδαφισμένο θέατρο του Σταθμού στο Νέο Φάληρο. Το καθήκον προς την ενημέρωση επιτάσσει να κλείσουμε το παρόν κεφάλαιο με παρουσίαση των όσων αφορούν τον Πειραιά αθλητικών επιτευγμάτων και διακρίσεων. Διακρίσεων που αποτέλεσαν την βάση της μεταπολεμικής ανακάμψης του Ελληνικού Ολυμπιακού.

Απαρχή θεωρώ τους Ολυμπιακούς αγώνες της Ρώμης το 1960 όταν το σκάφος ΝΗΡΕΥΣ τύπου DRAGON του ΝΟΕ με τον τότε διάδοχο Κωνσταντίνο και τον φίλο και γείτονα Οδυσσέα Εσκιτζόγλου και Γεώργιο Ζαΐμη επρωτεύσε χαρίζοντάς μας το χρυσό μετάλλιο.

Ακολουθήσαν οι Ολυμπιακοί του Μονάχου το 1972 όπου ο Ηλίας Χατζηπαυλής με σκάφος Finn του Ολυμπιακού Πειραιώς κτέκτησε το αργυρό μετάλλιο.

Στους Ολυμπιακούς της Μόσχας 1980 ο Καστελλιώτης Αναστάσιος Μπουντούρης με τον Αστ. Γαβρίλη και Αριστείδη Ραπανάκη με σκάφος Soling κατέκτησαν το χάλκινο μετάλλιο.

Εκτός από τις παραπάνω πρώτες τιμητικές θέσεις οι Πειραιώτες ναυαθληταί συμμετέχουν πάντα στους από το 1960 μέχρι σήμερα Ολυμπιακούς αγώνες χαρίζοντάς μας μια 4η θέση, τέσσερις 6ες θέσεις και 3 8ες .

Έτσι στην Ατλάντα το 1996 συμπληρώνοντας και έξι Ολυμπιακές συμμετοχές ο Αναστάσιος Μπουντούρης κατετάγη τέταρτος μαζί με τον Δημήτρη Μπούκη με σκάφος Star.

Έκτες θέσεις έλαβαν:

Το 1976 στο Μόντρεαλ ο Μπουντούρης με σκάφος Finn. Το 1984 στο Los Άντζελες α) οι Χατζηπαυλής και Πελεκανάκης με Star και β) Οι Μπουντούρης, Σπυρίδης, Γεωργιάδης με Soling.

Όγδοοι ήλθαν : Το 1964 στο Τόκιο οι Εσκιτζόγλου, Ζαΐμης, Μαγουλιάς με Dragon.

Το 1992 στην Βαρκελώνη οι Κισέογλου και Μπούκης με Star. Τέλος το 2000 στο Σίδνεϋ οι Κοσματόπουλος και Τριγώνης.

Το Χαμόγελο της Τζοκόντα

Διήγημα του **Ηλία Τζιτζικάκη**

Οι κατηγορούμενοι πάντα στέκονταν έξω από το άνοιγμα της πόρτας του γραφείου μου, συνήθως δεν σήκωνα καν τα μάτια να τους κοιτάξω. Για μένα είχαν πάψει προ πολλού να είναι κάτι περισσότερο από αριθμοί μητρώου και ονοματεπώνυμα στις εκθέσεις σύλληψης που μου παρέδιδαν μαζί με την υπόλοιπη δικογραφία οι δεσμοφύλακες που τους συνόδευαν. Άλλωστε, μετά από τόσα χρόνια εμπειρίας, μπορούσα να φανταστώ την εικόνα που θα έβλεπα. Οι περισσότεροι από αυτούς απέφυγαν ακόμα και να κοιτάζουν τριγύρω, περιορίζονταν να κρατούν το βλέμμα καρφωμένο στο πάτωμα και να γέρνουν μισοκακόμοιρα τους ώμους, σαν να μην μπορούσαν να βαστάξουν το φορτίο της ενοχής τους. Ίσως όμως και να προετοίμαζαν τον εαυτό τους για τη στιγμή που θα έμπαιναν στο μισοσκότεινο γραφείο του Κατηγορου, ελπίζοντας πως εκείνος βλέποντας το δυστυχημένο ύψος τους θα τους ληυόταν, ελπίδα όμως που —αν και οι ίδιοι ακόμα δεν το γνώριζαν ή δεν ήθελαν να το πιστέψουν— ήταν ολωσδιόλου μάταια. Η εντολή του Υπουρ-

γού Νέας Τάξης ήταν απόλυτα σαφής, οι παραβάτες του Νόμου έπρεπε να πατάσσονται αμείλικτα, προς γνώση και συμμόρφωση των υπολοίπων.

Εκείνο το πρωί κάτι απροσδιόριστο με έκανε να ανασκώσω το βλέμμα προς την πόρτα, όπου εδώ και λίγα λεπτά στεκόταν η καινούργια κρατούμενη, ο αριθμός μητρώου 01001895. Μπορεί και να μου κέντρισε το ενδιαφέρον η απροσδόκητη παρουσία στο γραφείο μου, εκτός απ' τους δύο δεσμοφύλακες και του τοπικού Επιτρόπου Τάξης, που για να φτάσει στο σημείο να συνοδεύσει ο ίδιος κατηγορούμενο, θα επρόκειτο σίγουρα για στοιχείο ανατρεπτικό και ιδιαίτερα επικίνδυνο για την κοινωνική ειρήνη.

Η κρατούμενη ήταν νέα, όχι πάνω από τα είκοσι πέντε, μέτριου αναστήματος και πολύ αδύνατη, τόσο εύθραυστη που έμοιαζε ότι στο παραμικρό άγγιγμα θα θρυμματιζόταν σε χιλιάδες κομμάτια. Δεν κοιτούσε το πάτωμα ούτε έγερνε τους ώμους, στεκόταν εκεί σπητή και αγέρωχη, με το χαριτωμένο μικρό της πρόσωπο στραμμένο επάνω μου. Τα έξυπνα μάτια της είχαν μια παράξενη έκφραση, η αλήθεια είναι πως δυσκολεύτηκα ακόμα και να θυμηθώ εκείνη την παλιά, αχρησιμοποίητη εδώ και καιρό, λέξη που μου έφερνε στο νου εκείνο το βλέμμα. «Θάρρος», ναι αυτή ήταν η σωστή λέξη, μια απ' τις πολλές που πλέον συμπεριλαμβανόταν στη λίστα των απαγορευμένων.

Κατέβασα τα μάτια και ξεφύλλισα τη δικογραφία, μέχρι που βρήκα την έκθεση κατηγορίας: «Παράβασις δευτέρας παραγράφου, άρθρου 3, Πρώτου Διατάγματος Νέας Τάξεως». Ένα από τα σοβαρότερα εγκλήματα που ακόμη κι εγώ, ο έμπειρος υπάλληλος των μηνύσεων, σπάνια πια συναντούσα. Εξακολούθησα το διάβασμα: «Ειδικότερον, την 11ην νυκτερινήν, έπειτα από καταγγελίαν περιοίκου, κατελήφθη από όργανα της Υπηρεσίας να ακροάται ανατρεπτικήν μουσικήν συνθέτου μη εγκεκριμένου υπό της αρμοδίας Αρχής».

Παραμέρισα την έκθεση κατηγορίας και πήρα μπροστά μου την έκθεση κατάσχεσης: «Κατσχέθησαν: 1) Μία πεπαλαιωμένη συσκευή αναπαραγωγής μουσικής ('πικάπ') και 2) ένας δίσκος βινυλίου εντός εξωφύλλου εις το οποίον απεικονίζεται πρόσωπον γυναικός ειρωνικώς μειδιώσας».

«Ο κύριος Κατήγορος περιμένει. Τελειώνεις;».

Η μπάσα φωνή του Επιτρόπου, με έκανε να σηκώσω το κεφάλι προς το μέρος του. Στο βλοσυρό του πρόσωπο ήταν ζωγραφισμένη η ανυπομονησία, ενώ από το χοντρό ξυρισμένο κεφάλι του κυλούσαν λεπτά ρυάκια ιδρώτα. Το τεράστιο κορμί του σκίαζε ολόκληρο σχεδόν το μικρό γραφείο μνηύσεων. Τον κοίταξα με τυπικό, υπηρεσιακό ύφος.

«Ο κύριος Κατήγορος δυσαρεστείται με τις ελληπίεις δικογραφίες. Θέλετε να του την πάω χωρίς να την ελέγξω και να του πω ότι επείγεστε;».

Ξεφύσησε νευρικά κι η αποφορά απ' την ανάσα του πλημμύρισε το χώρο.

«Καλά, καλά, συντόμειε όμως. Κάνει πολλή ζέστη εδώ μέσα».

Όσο κι αν σκάλησα τη δικογραφία, δεν μπόρεσα να βρω κατάθεση της κρατούμενης. Σκέφτηκα πως δεν ήταν παρά ένα ακόμη ατίθασο, ανόητο παιδί, από εκείνα που νομίζουν ότι υπάρχει ποτέ περίπτωση να αλλιάξει ο κόσμος. Ολοκλήρωσα τον έλεγχο της δικογραφίας, έφτιαξα τα απαραίτητα διαβιβαστικά και την παρέδωσα στον Επίτροπο, που την πήρε στα χοντρά του χέρια και αφού μου έριξε μια φαρμακερή ματιά βγήκε βιαστικά απ' το γραφείο.

Σηκώθηκα και άνοιξα διάπλατα το παράθυρο, η μεσημεριάτικη ζέστη εισέβαλε στο γραφείο, όμως ήταν καλύτερη από εκείνη τη ζώδη μυρωδιά. Περπάτησα μέχρι την πόρτα, στο βάθος του διαδρόμου έξω απ' το γραφείο του Κατηγόρου, η εύθραυστη κοπέλα στεκόταν ακουμπώντας ελαφρά στον τοίχο. Το κορμί της εξακολουθούσε να είναι σπτό και αγέρωχο, ήξερα καλά ότι σε λίγο οι ώμοι θα κύρτωναν, ήταν απλά θέμα χρόνου.

Στις τρεις κλείδωσα το γραφείο μνηύσεων και κατέβηκα στο τρίτο υπόγειο του δικαστικού μεγάρου. Ο διάδρομος ήταν μισοσκοτεινός, όλα τα γραφεία είχαν πια κλείσει. Προχώρησα μέχρι τη βαριά σιδερένια πόρτα που η πινακίδα επάνω της έγραφε «ΠΕΙΣΤΗΡΙΑ», έβγαλα από την τσέπη μου το κλειδί που είχα φροντίσει να αντιγράψω

από τότε που υπηρετούσα σε εκείνο το τμήμα, το έβαλα στην κλειδαριά και αμέσως άνοιξε υπάκουα με ένα ελαφρύ τρίξιμο. Δεν ακουγόταν μέχρι τους φρουρούς στο ισόγειο, αλλά καλό θα ήταν την επόμενη φορά να της βάλω λίγο λάδι.

Έκλεισα πίσω μου την πόρτα και κατευθύνθηκα προς τα ράφια όπου φυλάσσονταν τα πρόσφατα πειστήρια. Δεν δυσκολεύτηκα να βρω το παλιό μαύρο πικάπ με επάνω

του το αυτοκόλλητο που έγραφε «ΠΕΙΣΤΗΡΙΟ 1», δίπλα του ήταν ακουμπισμένο το «ΠΕΙΣΤΗΡΙΟ 2». Το πήρα στα χέρια μου, άνοιξα τη χαρτονένια θήκη, έβγαλα από μέσα τον μαύρο, στρογγυλό δίσκο και διάβασα την πρώτη σειρά από τα γράμματα που υπήρχαν στο κέντρο του: «1. Όταν έρχονται τα σύννεφα». Έπειτα τον τοποθέτησα προσεκτικά στο πικάπ, το μετέφερα στο δι-

πλανό γραφείο και έβαλα το φισ στην πρίζα, αμέσως, ένα κόκκινο φωτάκι άναψε δίπλα στο πιατό. Με χέρι που έτρεμε ανασήκωσα το βραχίονα με τη βελόνα στην άκρη της, ο δίσκος άρχισε να γυρίζει υπάκουα. Ακούμπησα τη βελόνα στην άκρη του και κάθισα αναπαυτικά στην πολυθρόνα του γραφείου.

Καθώς η θεσπέσια μουσική πλημμύρισε το γεμάτο από κάθε λογής αντικείμενα δωμάτιο, έφερα μπροστά μου το εξώφυλλο του δίσκου. Μύριζε τόσο όμορφα, που ήμουν σίγουρος ότι αργοσάλευε ακόμα επάνω του το ίχνος από το άρωμα νιότης της μικροκαμωμένης προηγούμενης κατόχου του. Κοίταξα για λίγο τη γυναίκα που το υπέροχο, αινιγματικό της χαμόγελο στόλιζε το εξώφυλλο, ύστερα έκλεισα τα μάτια και άφησα τη μουσική να με ταξιδέψει πίσω, στη μακρινή εκείνη εποχή όπου οι άνθρωποι ήταν ελεύθεροι να ακούσουν μουσική, να γελάσουν, να ερωτευτούν.

«Γυναίκα ειρωνικώς μειδιώσα», κάγχασα. «Τι ηλίθιοι!».

Ποιήματα για τη θάλασσα

Η θάλασσα έχει τη δική της θέση στην ιστορία της ελληνικής λογοτεχνίας. Πολλοί ποιητές μας άφησαν ποιήματα αφιερωμένα σ'αυτήν. Η επιλογή των ποιημάτων είναι προσωπική υπόθεση του γράφοντος.

Γράφει ο Πέτρος Λακούτσης

Κωστής Παλαμάς

«Μια πίκρα»

Τα πρώτα μου χρόνια τ' αξέχαστα τα 'ζησα κοντά στ' ακρογιάλι,στη θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη,στη θάλασσα εκεί την πλατιά, τη μεγάλη.

Και κάθε φορά που μπροστά μου η πρωτάνθιστη ζωούλα προβάλλει,και βλέπω τα ονείρατα κι ακούω τα μιλήματα των πρώτων μου χρόνων κοντά στ' ακρογιάλι,στενάζεις, καρδιά μου, το ίδιο αναστένασμα:

Να ζούσα και πάλιστα θάλασσα εκεί τη ρηχή και την ήμερη,στη θάλασσα εκεί την πλατιά, τη μεγάλη.

*****

Γιώργος Σεφέρης

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Κ' [Ανδρομέδα]

Στο στήθος μου η πληγή ανοίγει πάλι όταν χαμηλώνουν τ' άστρα και συγγενεύουν με το κορμί μου όταν πέφτει σιγή κάτω από τα πέλημα των ανθρώπων.

Αυτές οι πέτρες που βουλιιάζουν μέσα στα χρόνια ως πού θα με παρασύρουν; Τη θάλασσα, τη θάλασσα, ποιός θα μπορέσει να την εξαντλήσει; Βλέπω τα χέρια κάθε αυγή να γνέφουν στο γύπα και στο γεράκι δεμένη πάνω στο βράχο που έγινε με τον πόνο δικός μου, βλέπω τα δέντρα που ανασαίνουν τη μαύρη γαλήνη των πεθαμένων κι έπειτα τα χαμόγελα, που δεν προχωρούν, των αγαλημάτων.

Κων/νος Καβάφης

Θάλασσα του πρωϊού

Εδώ ας σταθώ. Κι ας δω κ' εγώ την φύσι λίγο.
Θάλασσας του πρωϊού κι ανέφελου ουρανού
λαμπρά μαβιά, και κίτρινη όχθη· όλα
ωραία και μεγάλα φωτισμένα.

Εδώ ας σταθώ. Κι ας γελασθώ πως βλήπω αυτά (τα είδ'
αλήθεια μια στιγμή σαν πρωτοστάθηκα) ·
κι όχι κ' εδώ τες φαντασίες μου,
τες αναμνήσεις μου, τα ινδάγματα της ηδονής.

*****

Οδυσσέας Ελύτης

Μικρή Πράσινη Θάλασσα

Μικρή Πράσινη Θάλασσα
Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
Που θα 'θελα να σε υιοθετήσω
Να σε στείλω σχολείο στην Ιωνία
Να μάθεις μανταρίνι και άψινθο Μικρή πράσινη θάλασσα
δεκατριώ χρονώ
Στο πυργάκι του φάρου το καταμεσήμερο
Να γυρίσεις τον ήλιο και ν' ακούσεις
Πως η μοίρα ξεγίνεται και πως
Από λόφο σε λόφο συνεννοούνται
Ακόμα οι μακρινοί μας συγγενείς
Που κρατούν τον αέρα σαν αγάσματα
Μικρή πράσινη θάλασσα δεκατριώ χρονώ
Με τον άσπρο γιακά και την κορδέλα
Να μπεις απ' το παράθυρο στη Σμύρνη

*****

Κώστας Βάρναλης

Το ποίημα που ακολουθεί είναι απόσπασμα από τον
«Πρόλογο» της ποιητικής σύνθεσης του Βάρναλη «Το
φως που καίει» Αλεξάνδρεια

Να σ' αγναντεύω, θάλασσα, να μη χορταίνω
απ' το βουνό ψηλά
στρωτή και καταγάληνη και μέσα να πλουταίνω
απ' τα μαλάματά σου τα πολλά.

Να 'ναι χινοπωριάτικον απομεσήμερο, όντας
μετ' άξαφνη νεροποντή
χυμάει μες απ' τα σύνεφα θαμπωτικά γελώντας
ήλιος χωρίς μαντύ.

Να ταξιδεύουν στον αγέρα τα νησάκια, οι κάβοι,
τ' ακρόγιαλα σα μεταξένιοι αχνοί
και με τους γλιάρους συνοδιά κάποτ' ένα καράβι
ν' ανοίγουν να το παίρνουν οι ουρανοί.

Νίκος Καββαδίας

FATA MORGANA

Θα μεταλάβω με νερό θαλασσινό
στάλα τη στάλα συναγμένο απ' το κορμί σου σε τάσι αρ-
χαίο, μπακιρένιο αλγερινό,
που κοινωνούσαν πειρατές πριν πολεμήσουν.
Πανί δερμάτινο αλειμμένο με κερί,
οσμή από κέδρο, απ' ο λιβάνι, από βερνίκι,
όπως μυρίζει αμπάρι σε παλιό σκαρί
χτισμένο τότε στον Ευφράτη στη Φοινίκη..
(..) Πούθ' έρχεσαι; Απ' τη Βαβυλώνα.
Πού πας; Στο μάτι του κυκλώνα.
Ποιαν αγαπάς; Κάποια τσιγγάνα.
Πως τη λένε; Φάτα Μοργκάνα.

*****

Πέτρος Λακούτσας

ΔΙΟΠΤΡΑ

Μια μέρα σε άγγιξα θάλασσα
κι από τότε σαλπάρω μονάχος
σε ανήλιαγη κάμαρη έζησα
χρόνια τυφλός μονομάχος.

Απλώνω μακριά στον ορίζοντα
το φανάρι πορείας που ανάβει,
κι ανοίγω πανιά μεσοπέλαγα
με του καιρού το καράβι,

Δικά μου κι αν 'γίναν τα κύματα,
οι δρόμοι μου απρόσιτοι βράχοι
κατάρτια ανεμίζουν τα σπίτια μου
τα καρνάγια μου αμφίρροπη αμάχη

Μια νύχτα σε άγγιξα θάλασσα
σημάδια καιρού ξεφυλλίζω με ρίμα
την αρμύρα αθάνατος γεύτηκα
το σταμνί, το θυμάρι, το κύμα.

Τ' αγέρα ταιριάζοντας βάδισμα
σε κύμα πορεύομαι υπό έρμα,
διάκι χαράζω στα πάθη μου
τη μοτιήλια σε απάνεμο τέρμα.

Απ' του ψαριού το σώμα έφτιαχνα
πρόσφορο αποβραδής και κοινωνία
και στου βυθού το εισόδιο έμπαينا
ευλαβικά σε βουβή λειτουργία

Επιτροπή Πολιτιστικών & Μορφωτικών Εκδηλώσεων

Υπεύθυν: Παναγιώτα Μπουρλιετίδου

Μέλη: Ισμήνη Ζώρζου, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελάκη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Δημήτριος Φουφόπουλος.

Επιτροπή Φορολογικών-Ασφαλιστικών θεμάτων

Υπεύθυν: Μαρία Σταματογιάννη

Μέλη: Αργύρης Δήμοβιτς, Μαρινίκη Κατσαλήρα, Ματθαίος Τριαντάφυλλος.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»

Υπεύθυνος: Ηλίας Τζιτζικάκης

Μέλη: Ιωάννης Αβραμίδης, Ευαγγελία Αποστολίδου, Μιχάλης Βλάχος, Ιωάννης Βούτας, Ιωάννα Γεωργουλίτσα, Στέλλα Δερμιτζάκη, Βασιλική Κατσαγώνη, Απόστολος Κόντος, Πέτρος Λακούτσας, Κων/νος Μάναλης, Θεόδωρος Μιχαηλάκης, Αριστείδης Μπαλάσκας, Γεώργιος Πατεστής, Ελένη Πατρικοπούλου, Δημήτρης Πιστικός, Διονύσιος Πλέσσας, Κων/νος Σταθακόπουλος, Διονύσιος Τσελέντης, Ευάγγελος Τσουρούλης, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή.

Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ»

Υπεύθυνος: Παναγιώτης Πετρόπουλος

Μέλη: Ευάγγελος Αναγνώστου, Χριστίνα Βαθειά, Χρήστος Γεωργακόπουλος, Ελένη Δαμαλίδου, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Ιωάννης Δόμβρος, Ιωάννα Ζαφειροπούλου, Ηλίας Κηάππας, Νικόλαος Κωνσταντινίδης, Αγγελική Λαλούση, Κων/νος Λαμπράκης, Ιωάννης Μέξης, Θεμιστοκλής Μερσίνης, Ειρήνη Μουγιάκου, Αριστομένης Μπαλάσκας, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Ιωάννης Πιτσιρίκος, Δημήτριος Ραπτάκης, Γεώργιος Σίμος, Γεώργιος Σκορίνης, Ιωάννης Τιμαγένης, Χρήστος Τιμαγένης, Στυλιανή Τσάκωνα, Φωτεινή Τσουκαλά, Στέφανος Φακός, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή, Γεώργιος Χλωρός.

Επιτροπή Βιβλιοθήκης

Υπεύθυνος: Κυριάκος Καρυδάς

Μέλη: Κατερίνα Γεωργοπούλου, Στέλλα Δερμιτζάκη, Ισμήνη Ζώρζου, Μαρίνα Ταβουλάρη, Ηλίας Τζιτζικάκης, Πέτρος Λακούτσας.

Επιτροπή Κοινοτικών Δικηγόρων (Π.Δ. 152/2000)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Μέλη: Λάζαρος Γιατράκος, Ηλίας Πολλιάλης, Πολυχρόνης Περιβολάρης, Αναπληρωματικά μέλη: Γεώργιος Μιχαηλίδης, Αθηνά Σταμελάκη.

Επιτροπή Αιμοδοσίας

Μέλη: Χρήστος Πη. Ηλιάδης, Νικόλαος Μπιλέρης.

Επιτροπή Νομικής Βοήθειας

Υπεύθυν: Αθηνά Σταμελάκη

Μέλη: Νικόλαος Μπιλέρης, Γεώργιος Μιχαηλίδης, Κυριάκος Καρυδάς.

100 ΧΡΟΝΙΑ

